AVIVAT ACADEMIA

A Nyugat-magyarországi Egyetem lapja

2008 : 1 : január - február

AMI - FELÚJÍTÁS ALATT
fotó: Dénes Nóra

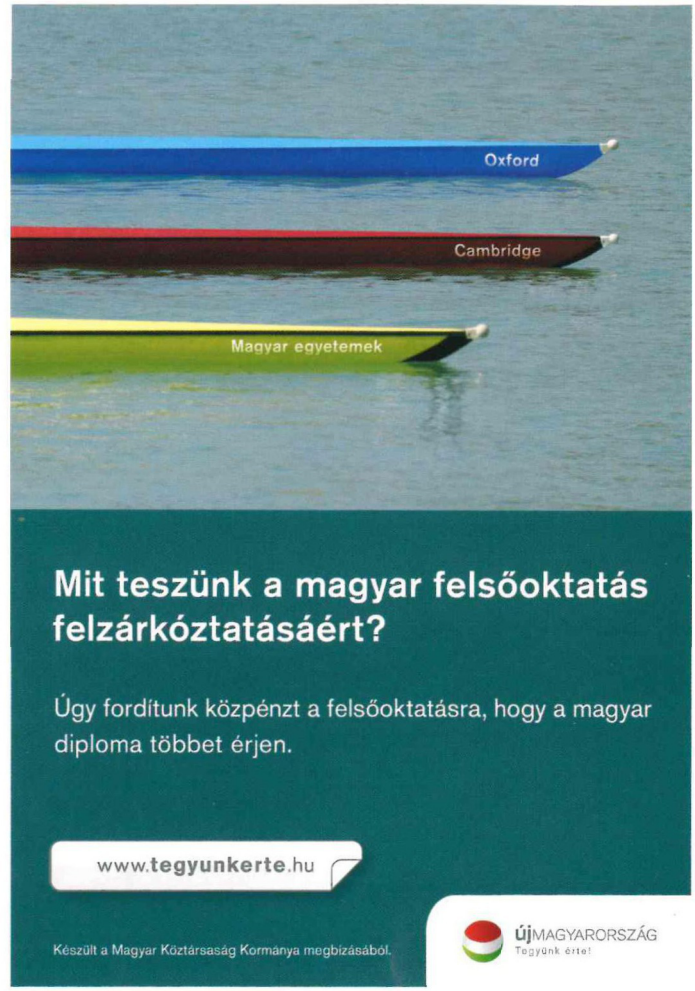
Oxford
Cambridge
Magyar egyetemek
Mit teszünk a magyar felsőoktatás felzárkóztatásáért?
Úgy fordítunk közpénzt a felsőoktatásra, hogy a magyar diploma többet érjen.
www.tegyunkerte.hu
Készült a Magyar Köztársaság Kormánya megbízásából.
ÚjMAGYARORSZÁG
Tegyünk érte!

Diákhitel
Lépéselőnyben
DIÁK HITEL
www.diakhitel.hu
06-40-24-00-24
Legyél,
aki lenni akarsz!

TARTALOM

2 „Jövőt építünk"- alapítási ünnepség és bál

4 Aki mindenki édesanyja szeretett volna lenni...

6 Mindentudás Egyeteme a GEO-n

7 Kitüntetett dicső firmák Kanadában

8 A Magyar Kultúra Napja Csoóri Sándorral

10 Atadták az Apáczai Csere János Kar Hotel Famulus Oktatószállodáját

11 Költő jár közöttünk...

12 Egy athéni tanulmányút tapasztalatai

13 Esztergom a királyi város - és a szociálpedagógia képzés fellegvára

14 A vadászat Wass Albert műveiben

16 Második a népszerűségi listán a Nyugat-magyarországi Egyetem informatikus képzése

16 Nyolcmillió forint egyetemi kutatásra és képzésre az IBM-től

17 Házi TDK a GEO-n

18 Szakmai élet a Pénzügyi és Számviteli Intézetben

18 A mi aulánkról - KTK

19 Szent Kinga Szabadegyetem - második előadás

19 XI. Apáczai Napok

20 Az élőhelyek védelmének úttörői: vad- és természetvédelmi programok a Lajta-Hanság Rt. területén

22 A doni hősökre és halottakra emlékeztek Mosonmagyaróváron

23 125 éve született a kiváló professzor, az üzemtan tanára Világhy Károly (1883-1975)

24 Félév záró kirándulás tanulással

25 Nicsak, ki beszél? - Szépligeti Mátyás írása

26 I. Szociálpedagógia szakest

27 Életképek az AMI épületének felújításáról

28 Markó Endre nyugdíjas főiskolai docenstől búcsúzunk

ÚJ EGYETEM, ÚJ EMBLÉMA

Az egyetem új emblémája két egységre bontható:

a) Latin nyelvű szöveggyűrű, melyben az egyetem latin nyelvű felirata olvasható, a selmecbányai anyaintézmény alapítási dátumával: UNIVERSITAS HUNGARIAE OCCIDENTALIS, ANNO 1735. A felirat Stone Print betűtípussal dupla gyöngysortól övezve íródik körbe.

b) Hét könyv és egy végtelen csomó, mely a szöveggyűrű által körbezárt területen jelenik meg, utalva a hét szabad művészetre [Septem artes liberales: Trivium (szóval, szöveggel foglalkozó tudományok): grammatika (latin nyelvtan), retorika (a gondolatok szabatos szóbeli kifejezése), dialektika (a gondolatok logikus kifejtésének tárgya) és Quadrivium (számokkal, számviszonyokkal foglalkozó ismeretkörök): asztronómia (csillagászat), aritmetika (számtan), geometria (mértan), zene (a zene matematikai-fizikai viszonyainak elmélete)] és a karok integrációjával létrejövő laza és egyben szoros kapcsolatra. A végtelen csomó ereje kibogozhatatlanságában rejlik.

Juhász Márton tipográfus, a Nyugat-magyarországi Egyetem Alkalmazott Művészeti Intézetének munkatársa

Vivat Academia
A Nyugat-magyarországi Egyetem lapja

Apáczai Csere János Kar - Győr,
Benedek Elek Pedagógiai Kar - Sopron,
Erdőmérnöki Kar - Sopron,
Faipari Mérnöki Kar - Sopron,
Geoinformatikai Kar - Székesfehérvár,
Közgazdaságtudományi Kar - Sopron,
Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar - Mosonmagyaróvár

VI. évfolyam, 1. szám
2008 január- február

Főszerkesztő: Hargitai Gábor, hargitaig@nyme.hu
Olvasószerkesztő: Tóth András, tothandras@nyme.hu
A szerkesztőbizottság:
Dr. Albert Levente, lalbert@emk.nyme.hu (EMK)
Balázsik Valéria, bv@geo.info.hu (GEO)
Dr. Bácsatyai László, bacsaty@emk.nyme.hu (EMK)
Dr. Borbély József, jborbely@ktk.nyme.hu (KTK)
Sütő Csaba András, scsa@atif.hu (AK)
Nagy Mónika nagymonika@atif.hu (AK)
Lükő István iluko@fmk.nyme.hu (FMK)
Mészáros Ágnes (KTK)
Takács Judit takacs.judit@bepf.hu (BPFK)
Dr.Tenk Antal tenka@mtk.nyme.hu (MÉK)
Tóth Mariann mtoth@nyme.hu
Vincze Judit vinczej@mtk.nyme.hu (MÉK)
fotók: Petyus András

A címlap: A Nyugat-magyarországi Egyetem új emblémája
A szerkesztőség címe: 9400, Sopron, Bajcsy-Zsilinszky út 4.
Tel.:99/518-683; 518-365
e-mail: vivatacademia@nyme.hu

Kiadja: Nyugat-Magyarországi Egyetem
9400, Sopron, Bajcsy-Zsilinszky út 4.
Felelős kiadó: Prof. Dr. Faragó Sándor rektor

Design: Szarka Judit Gabriella és Szarka Zsófia Adrienn
A tördelés a NyME Kommunikációs Irodájában történik
Levilágítás: PrePress Grafikai Stúdió, Sopron
Felelős vezető: Sziklai Zsolt ügyvezető
Nyomás: Lővér-Print Nyomdaipari Kft., Sopron
Felelős vezető: Priszinger Imre ügyvezető
ISSN 1589-8091
Terjeszti a Nyugat-Magyarországi Egyetem

Az online kiadás internetcíme: http://vaonline.nyme.hu/

„JÖVŐT ÉPÍTÜNK" - ALAPÍTÁSI ÜNNEPSÉG ÉS BÁL

2008. február 1-jén tartották az új Nyugat-magyarországi Egyetem alapító ünnepségét, illetve másnap az egyesülési bált a Közgazdaságtudományi Kar Aulájában.

Minden közösség, különösen az egyesüléssel létrejött új intézmény életében kiemelt jelentőségű, és az összetartozás érzését növeli, mikor jelképei kialakulnak. Az új Nyugat-Magyarországi Egyetem zászlaját az alapítási ünnepségen Prof. Dr. Faragó Sándor rektor és Meszjár András, az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat elnöke fogadta. Ezt követően Dr. Pápai Lajos római katolikus megyés püspök a történelmi egyházak nevében megáldotta az új egyetemi zászlót, melyre az ünnepi nap emlékére az első szalagot Horváthné Dr. Molnár Katalin zászlóanya, a Bölcsészettudományi Kar dékánja kötötte fel. Végezetül az új egyetem első számú szimbólumát rektor úr az egyetemi hallgatóságot képviselő EHÖK-elnöknek adta tovább megőrzésre.

Dr. Hiller István oktatási és kulturális miniszter személyes hangvételű, rögtönzött avató beszédében kifejtette, hogy a felsőoktatásban megsokszorozódott a hallgatói létszám, és gyarapodott a felsőoktatási intézmények száma is. Ezért egyfelől a tradíciók megtartása, másfelől a megalapozott jövőkép és az innováció mellett egyre hangsúlyosabbá válik a képzés színvonala. „Óvják és féltsék, támogassák az egyetemet ebben a versenyben, amelyben kénytelen részt venni - fordult az intézmény vezetőihez a miniszter."

Külön öröm számomra, hogy itt lehetek - folytatta, felelevenítve a botanikus kertben és az egyetemi könyvtárban töltött gyermekéveit -, hiszen nemcsak egyszerűen hazatértem, de születésnapra is érkeztem. Születésnapra pedig nem illik üres kézzel érkezni - mondta a miniszter, és a kulturális élet támogatására 20 millió forintot ajándékozott az egyetemnek.

Az ünnepségen Dr. Hiller István miniszter megerősítette az egyetem gazdasági főigazgatója, Herczeg László kinevezését. Ezt követően Prof. Dr. Faragó Sándor rektor úr kinevezéseket nyújtott át az új egyetem magasabb vezetőinek, Prof. Dr. Gadányi Károlynak, a Savaria Egyetemi Központ elnök-rektorhelyettesének, Prof. Dr. Albert Leventének, a Nyugat-magyarországi Egyetem általános rektorhelyettesének, Prof. Dr. Takáts Péter oktatási rektorhelyettesnek, Prof. Dr. Neményi Miklós tudományos és külügyi rektorhelyettesnek, valamint Dr. Merényi Mária főtitkár asszonynak.

Az ünnepséget művészi színvonalú kulturális-zenei programok tették emlékezetessé: A Himnusz, a Szózat, valamint Beethoven Egmont-nyitánya a Dárdai Árpád vezette Liszt Ferenc Szimfonikus Zenekar előadásában hangzott el. Két kortárs magyar zeneszerző, Szokolay Sándor Örvendjetek az Úrnak! és Kocsár Miklós Magnificat című gyönyörű kórusművei csendültek fel a Vinczeffy Adrienne vezette Savaria Egyetemi Központ Berzsenyi Dániel Vegyeskarának előadásában, Virágh András, Liszt-díjas orgonaművész kíséretével. A 2006-ban Ars Maxima országos szakmai minősítést nyert vegyeskarnak az alapítási ünnepséget megelőző napokban jelent meg a „Magyar Egyházzene Évszázadai" című sorozatában elkészült hatodik albuma, melynek első és utolsó kompozícióját szólaltatták meg nagy sikerrel. A zenei produkciókon túl vers is elhangzott a műsorban, Sarkady Sándor Ünnep, ragyogj fel...! című, erre az ünnepi alkalomra írt ódáját Tóth András, a Nyugat-magyarországi Egyetem Rektori Hivatalának munkatársa mondta el.

Az új Nyugat-magyarországi Egyetem megalapítását február 2-án, szombaton egyesülési bállal ünnepelte a mintegy kétszáz főnyi meghívott vendég. A külsőségeiben elegáns, programjaiban gazdag bálon Kiss Péter, a Miniszterelnöki Hivatalt vezető kancellária miniszter és Prof. Dr. Faragó Sándor köszöntötte a megjelenteket. Nyitótáncként kissé rendhagyó módon szép magyar táncot mutatott be az egyetemi ÜRMÖS Néptáncegyüttes, mezőségi tánckoreográfiájukat Fajkusz Attila és zenekara kísérte. Ezután mindjárt meg is táncoltatták a báli közönséget, akik az est további részében a TEQUILA együttes zenéjére mulattak.

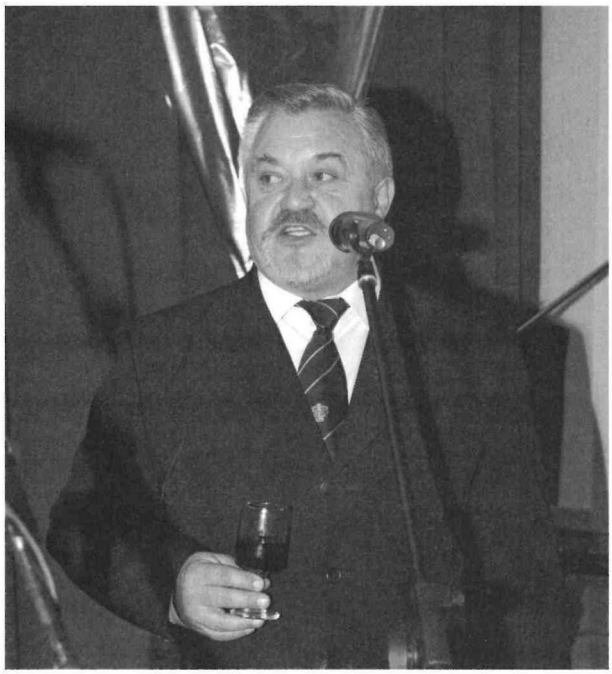

A báli programok között a vacsora előtti borkóstolón került sor a Nyugat-magyarországi Egyetem 2008. évi borának bemutatására. Az idén ötödik alkalommal megrendezett egyetemi borverseny győztese a Töltl Pincészet 2006. évi kékfrankosa. A bálozók asztalára került finom nedűt és annak származását a bort jegyző Töltl József, soproni borász mutatta be. Mint mondta, 1566 óta foglalkozik a családja szőlőtermeléssel a Fertőrákos és Balf között elterülő mintegy 6,5 hektárnyi Fertő-parti szőlőterületen, elsősorban pinot blanc, pinot noir, cabernet savignon, és kékfrankos bor- és szőlőfajtákkal dolgoznak, de tervezik egy újfajta kékszőlő, a rössler bevezetését is. A 2006. évi kékfrankos, melyet az egyetem a 2008-ban reprezentációs célokra használ, Felső-Kereszt-hegyen termett, 12,5 %-os alkoholtartalmú, 4,8 g/l savtartalmú teljesen száraz bor. Nagyfahordós érlelés után, kb. fél évvel ezelőtt palackozták, és 5-6 hónap múlva éri majd el palackérett csúcsminőségét. Az V. Nyugat-magyarországi Egyetem Borversenyt megelőzően „fiatal korában" ez a kékfrankos már szép sikereket ért el: a XXV. Nemzetközi Borversenyen nagyaranyérmet kapott, valamint a szlovákiai Dunaszerdahelyen megrendezett Mundus Vinin is aranyérmes lett.

Az alapítási bál csúcspontját a városunkban 50. születésnapját ünneplő Benkó Dixieland Band fellépése jelentette. Benkó Sándorék a tőlük megszokott professzionális koncertprogrammal az éjféli tombolasorsolás előtt mintegy másfél óráig szórakoztatták, és táncoltatták a báli közönséget. Sztárvendégeink hangszeres muzsikáját két kiváló énekes: Micheller Myrtill és Berki Tamás színesítette. A zenekar vezetőjének elmondása szerint a régi időkben gyakran léptek fel az akkori soproni egyetemen, professzoraink közül talán sokan emlékeznek is ezekre az estekre, egyúttal reményét fejezte ki, hogy a jövőben, az új Nyugat-Magyarországi Egyetemen is adódik majd lehetőségük a dixie-muzsika népszerűsítésére.

Tóth András

AKI MINDENKI ÉDESANYJA SZERETETT VOLNA LENNI...

233 éve Pozsonyban született Brunszvik Teréz, aki az első magyar óvodát alapította. A róla elnevezett díjban részesült a Magyar Kultúra Napján Tóth Mariann, a Nyugat-magyarországi Egyetem nyugalmazott főtanácsosa, a Benedek Elek Pedagógiai Kar egykori docense.

- A gratuláció után engedd meg, hogy megkérdezzem, milyen érzés volt díjazottként kezet fogni, miután számtalanszor másokat javasoltál elismerésre?

- A Benedek Elek Pedagógiai Kar egyik vezetőjeként 10 éven át kezdeményezhettem kollégáim kitüntetését, mindig örültem, ha sikerrel járt. Az soha nem jutott eszembe, hogy egyszer majd engem is javasol valaki rangos díjra. Természetesen meghatottan fogtam kezet az oktatási tárca vezetőivel. A szakmai elismerésen túl azért öröm a díj, mert Brunszvik Terézt már serdülőként szívembe zártam Székely Júlia regényéből. A szerző nem árulta el, hogy az ismertetett nőalakok közül ki volt Ludwig von Beethoven soha el nem küldött szerelmes levelének címzettje, de én azt reméltem, Brunszvik Teréz. Az ő különleges személyiségét tartottam erre méltónak. Tanulmányaim során megtudtam, hiába reménykedtem, Brunszvik Josefin a halhatatlan kedves. A Teréz iránti csodálat azonban megmaradt, sőt erősödött dr. Hornyák Mária kutatásainak ismeretében. Nem csak tanárként, nőként is nagy megtiszteltetés a reformkor legnagyobb nőalakjáról elnevezett díjat átvenni.

- „Minden sikeres férfi mögött egy nő áll..." - tartja a mondás. A te sikereid mögött kik állnak?

- Elsősorban a családom, de szerencsém volt a munkahelyeimmel is. Különösen Horváthné dr Szöllősi Ilona volt főigazgatónak van köszönnivalóm, aki olyan kihívások elé állított, mint többek között a továbbképzés vezetése. „Helyzetbe hozott", s az átlagnál nagyobb ismertségre tehettem szert. Az a szolnoki egyesület, mely a kitüntetésem kezdeményezte, szintén így ismert meg, s így lehettem tagja, elnökségi tagja, vagy vezetője rangos szakmai szervezeteknek. Egykori kollegáim sokat segítettek, amikor a tanítóképzésről óvóképzésre váltottam. A gyakorlatvezető óvónőktől is hasznos ismereteket kaptam az óvoda és az óvodás gyermekek világáról, melyeket kamatoztatni tudtam. A „Benedek" könyvtárosai, Szigethy Magdival az élen, neveléstörténeti ritkaságokat adtak a kezembe, amelyek segítségével számos hazai és külföldi konferencián arathattam sikert. Az utolsó aktív években az egyetem PR-vezetőjeként - Prof. Dr. Faragó Sándor rektor jóvoltából -, lubickolhattam a sikeres közművelődési feladatokban.

Tóth Mariann: „Brunszvik Terézt már serülőként szívembe zártam..."

- Brunszvik Teréz keresztanyja Mária Terézia volt, aki a magyar közoktatás megszervezésével nemcsak a bölcs uralkodók sorába, hanem a pedagógiatörténetbe is beírta magát. A saját életutad szempontjából tekinthetsz-e valakit keresztanyádnak"?

- A tényleges keresztszüleim indítottak el azon az úton, amely a díjhoz vezetett. Ők ugyan nem történelmi nagyságok voltak, de amit tőlük kaptam olyan érték nekem, mint az, ami Brunszvik Teréznek jutott. A keresztmamám, Telek Lászlóné kiváló pedagógus lett volna, ha nagyapám nem gördít akadályt ennek útjába. Az első három életévem meghatározó élményei hozzá fűződnek. Énekelni, verset és mesét mondani, táncolni tanított, neki köszönhetem a beszédkészségem. Hallatlan szeretettel beszélt arról, hogy miért akart tanítónő lenni, lelkesedése már akkor hatással volt rám. A babáimnak nem ruhát varrtam, „tanítgattam" őket. Azt hiszem, akkor dőlt el a sorsom, valóra váltani az ő álmát. A keresztapám, Bakó Zoltán, az akkori kecskeméti aranyifjak egyike volt, kisiskoláskoromtól vált főszereplővé az életemben. Vívott, kosárlabdázott, néptáncos volt, s engem az edzésekre és próbákra, olykor a társaságába is sokszor vitt magával. Úgy kezelt, mint egy leendő nőt, formálta az ízlésem, a viselkedésem, kinyitotta a szemem a világra. Az ő vezéregyénisége jó példa volt. A szüleim leginkább a feltétlen engedelmességet és kötelességtudatot plántálták belém, a szigor, s a magasra állított mérce sokszor volt segítségemre az életben.

Czabán Ernő, a Debreceni Tanítóképző gyakorló iskolájá-

ban volt tanárom, s első példaképem. Végtelen türelme, szeretete, szerénysége arra intett, hogy ez a pálya szolgálat. Dr. Földényi Lászlóné, Lia néni Szabó Magda szeretett iskolájában, a Dóczyban tanított, s nem csak tárgyaival - magyar-történelem -, hanem egész lényével elvarázsolt. Gyakorló tanárként sokszor azon kaptam magam, hogy a hangsúlyom, gesztikulációm, egy-egy szituációra való reagálásom pontosan olyan, mint az övé. Debreczeni Tibor nem volt közvetlen tanárom, de az általa vezetett irodalmi színpad szolgált példaként arra, hogyan kell különböző műsorokat összeállítani, szervezni. Őt és Czövek Lajos karnagyot (22 évig énekeltem a kórusában) illeti köszönet azért, hogy munkahelyeimen irányítani tudtam a kulturális életet.

Az egyetemi évek alatt Dr. Boros Dezső volt rám hatással. Sokoldalú műveltségét, s az előadásait is csodáltam. Versekből merítette a példáit, ami nem volt szokványos. Az előadói stílusom kialakulásában neki volt szerepe. Dr. Mészáros István és Dr. Komlósi Sándor, a neveléstörténeti kutatásban és oktatásban voltak mentoraim, s követendő példaképeim.

- Az általad kidolgozott óvodai életmód-szervezési program a kreatív személyiségfejlesztés jegyében született a mai Lewinszky Anna Gyakorló Óvodában, s máig értékálló maradt.

- A kolléganőim közül sokan, óvónőként kezdték a pályájukat, ezért hátrányban éreztem magam velük szemben. Hosszú idő telt el, mire a nyomukban jártam. Soha nem jutott volna eszembe az óvodai életmód átszervezésén gondolkodni, ha Molnár Katalin, ma főiskolai docens, nagyon kedves, volt tanítványom nem ír egyetemi diplomamunkát. Ekkor jutott eszembe, hogy az életmódszervezés egy lehetséges módjának elméleti téziseit megfogalmazzam, s ő annak gyakorlati megoldását, tapasztalatait, a következtetéseket és a továbbfejlesztés módját dolgozatában kifejtse. Kettőnk munkája az a kísérlet, melyet te is ismersz. S hogy miért a kreatív személyiségfejlesztést választottam? Molnár Kata kreativitása és népi gyökerei nagymértékben meghatározták óvónői munkáját, s kíváncsi voltam rá, hogyan hat a gyerekek személyiségére, segíti-e őket az iskolai beválásban. Nagyon élvezték a gyerekek a népi mesterségek középpontba állítását, a nevelési feladatok, s az ismeretszerzés ez által történő megvalósulását. A tanítónőktől is pozitív visszajelzéseket kaptunk.

- Brunszvik Teréz a budai „Angyalkert" megalapítása után Besztercebányán, Pozsonyban és Kolozsvárott is óvodát alapított. Az óvóképzés ügyének fáradhatatlan képviselőjeként téged is számtalanszor vitt az utad határainkon túlra.

- Későn jutottam el Erdélybe. Édesapám, aki aradi származású, fiatalon megfogadta, hogy addig nem tér vissza szülőföldjére, míg ezt csak útlevéllel teheti. Az elhatározás ránk, gyerekekre is vonatkozott. Tanárként volt lehetőségem a székelyudvarhelyi líceumba ellátogatni. Érzékeltem, nagy szükség van a segítségre, s igyekeztem mindent megtenni, hogy az ottani pedagógusokhoz is eljussanak a korszerű ismeretek. 1993 óta a Romániai Magyar Pedagógus Szövetség szervezésében a szovátai Bolyai Nyári Akadémián, mindmáig szervezhettem az óvónők egyhetes tanfolyamát. Neves tanárokat, előadókat vihettem, én készíthettem a programot. Az édesapámért is tettem. Erdély után következett Kárpátalja, ahol még nehezebb körülményeket találtam. Zilahy Józsefné kolléganőm kezdeményezésére Révkomáromba a felvidéki magyar fiatalok számára helyeztünk ki óvóképzést. Ez maga után vonta, hogy tanfolyamokra is szükség volt. Így kaptam szerepet a Deáki Nyári Táborban és a dunaszerdahelyi továbbképzések szervezésében. Szabadkán és Lendván ugyancsak vezettem kurzusokat, s vállaltam előadásokat. Úgy gondolom, a szakmai-erkölcsi támogatásra ma is szükség van, hisz a határon túli magyar pedagógusok nem kedveltjei az utódállamok oktatásirányítóinak.

- Gyermekeid és unokáid között a magánéletben is „angyalkertben" érzed magad?

- Sajnos nem, mert az unokáim 220 km-re vannak tőlem, igen ritkán lehetünk együtt, no meg ki is nőttek az angyalkertes korszakukból, a legkisebb 12, a legnagyobb 16 éves. Nyaranként, a balatoni családi nyaralóban pótoljuk az évközi „lemaradást". Saját 4 unokám mellett, van két kis „pótunokám" Sopronban, ők varázsolnak olykor angyalkertet körém, a díjátadás után énekszóval vártak itthon.

A lányomat utódomnak tekinthetem, énektanár és művelődésszervező. Tanít, újságot szerkeszt, énekkart vezet, műsorokat szervez, vagyis folytatja azt, amit én abbahagytam. A fiam, informatikusként végez oktatást, nagy hozzáértéssel. Itt szeretném megemlíteni, hogy nagyon nagy szerepük volt a pályám alakulásában a gyerekeimnek, tudomásul vették és jól viselték, hogy nem csak értük vagyok, hanem mások sorsát is a szívemen viselem. Nem voltak könnyű helyzetben szüleik ismertsége miatt sem.

Visszakanyarodva a sikereim hátteréhez, még tartozom egy vallomással. A lányom édesapja ma bölcsész professzor, már diákkorában kiemelkedett nagy tudásával, sokrétű műveltségével, s én igyekeztem hozzá felzárkózni. Ez az inspiráció sokat jelentett. A fiam édesapja, aki fuvolaművész és tanár, büszke volt rám, elismert, ami arra kötelezett, hogy erre méltó legyek. Vele a magyar kultúráért is sokszor tevékenykedtünk közösen. A „pótunokáim" professzor nagypapáját pedig meg akartam győzni arról, hogy a munkám nem játék, s ez is jó motiváció volt.

- A Brunszvik Terézről fennmaradt visszaemlékezések úgy említik őt, mint aki „mindenki édesanyja szeretett volna lenni". Egykori tanítványodként rólad is ez jutott eszembe. Szívesen vállalod?

- Brunszvik Teréz a feljegyzések szerint édesapja halála után tett fogadalmat, hogy nem megy férjhez, s azokat az eszméket, amelyeket apja fontosnak tartott, megpróbálja valóra váltani. Ha arra kellene válaszolnom, hogy igaza volt-e, amikor nem vállalta a házasságot nemes céljai mellett, akkor saját élményeimből kiindulva azt mondanám, talán igen. Mindenki édesanyja csak akkor lehet az ember, ha nincsenek saját gyerekei. Nekem egyensúlyoznom kellett a gyerekeim és a tanítványaim között, s bizony sokszor „billegtem". Ha most te, pedagógusként, három gyerek édesanyjaként azt kérded tőlem, hogy mi a jó recept, akkor csak azt mondhatom: amit a szíved diktál...

- Megígérem, hogy hallgatok majd a szívemre. Köszönöm a beszélgetést!

Kissné Zsámboki Réka

MINDENTUDÁS EGYETEME A GEO-N

Az elmúlt hónapokban a Nyugat-magyarországi Egyetem Geoinformatikai Kara adott otthont a Mindentudás Egyeteme fehérvári előadás sorozatának. A televízióból ismert nagy sikerű műsor új formájában, különböző vidéki helyszíneken folytatódik.

Az akadémiai kezdeményezéseket az önkormányzat és a helyi intézmények, vállalatok - kiemelten az Alba Innovációs Park létrehozásával - együttműködésükkel támogatják. A Magyar Tudományos Akadémia székesfehérvári kezdeményezéséhez közvetlenül három kutatóintézet - a Kémiai Kutatóközpont (KK), a Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézet (KOKI) és a Műszaki Fizikai és Anyagtudományi Kutatóintézet (MFA) - csatlakozott. Ezek együttesen alkotják az ALBAnano konzorciumot.

A Mindentudás Egyeteme fehérvári sorozatát Vizi E. Szilveszter az MTA elnöke nyitotta meg, majd Pálinkás Gábor akadémikus, az ALBAnano vezetője ismertette a fejlesztési terveket.

A program keretében városunkban négy alkalommal hangzottak el előadások. Első alkalommal Kálmán Erika professzor asszony, az MTA Kémiai Kutatóközpont Felületkémiai Intézet igazgatója „Nanotechnológia: a XXI. sz. technikai forradalma" címmel tartott előadást. A második alkalommal Oberfrank Ferenc, ügyvezető igazgató „Az agykutatás társadalmi és gazdasági jelentősége", valamint Haller József, a Magatartás Neurobiológiai Osztály vezetője „Agyműködés, szorongás, szorongásgátlás" című előadásai. Ugyancsak ezen a napon találkozhattunk a Junior Prima-Díj tudomány kategóriájának egyik idei kitüntetettjével Rózsa Balázzsal, és hallhattuk „3D mikrószkópok: új utak az agykutatásban és a gyógyszerfejlesztésben" című előadását. A rendezvény harmadik napján Bársony István professzor, a Műszaki Fizikai és Anyagtudományi Intézet igazgatója „Törpe méretek - óriási lehetőségek" címmel tartott előadást a nanotechnológia lehetőségeiről. Az eseménysorozatot Márkus Béla professzor, a GEO dékánja „Térképtől a térinformatikáig" című remek előadása zárta. Az egy óra alatt elhangzottakban sikerült nem csak jól összefoglalni, de kiemelni is szakmánk lényegét, történeti áttekintést adni, és egyúttal a jövő technológiáira is rámutatni.

Az előadások mindegyike rendkívül érdekes volt, mind a szakmabeliek, mind pedig az egyéb szakterületek érdeklődői számára, és ezzel jól szolgálták a Mindentudás Egyeteme célkitűzéseit. Ennek teljesülését igazolja az is, hogy minden alkalommal megtelt a GEO nemrégiben átadott új épületének, a Budai úti Földügyi és Térinformatikai Tudásközpontnak az auditóriuma, mely méltó környezetet biztosított az MTA és Székesfehérvár közös rendezvényének.

Balázsik Valéria

A fehérvári előadássorozatot Vizi E. Szilveszter az MTA elnöke nyitotta meg

Az előadást élénk érdeklődés kísérte

Prof. Dr. Márkus Béla, a GEO dékánja a térképtől a térinformatikáig vezette a hallgatóságot

KITÜNTETETT DICSŐ FIRMÁK KANADÁBAN

A Canadai Erdészeti Intézmény (CIF), a távoli ország erdészeinek szakmai egyesülete a 2007-es év kollektív nagydíjával tüntette ki a „soproni erdészeket", kiemelkedő, egyedülálló szakmai tevékenységükért, mellyel a kanadai erdészet fejlődését szolgálták.

A kitüntető oklevelet Prof. Dr. Balatinez János, a Torontói Egyetem nyugalmazott professzora, egyetemünk díszdoktora vette át társai nevében, s meghatottan mondott köszönetet.

„Kiváltságosnak érzem magam, amiért a mai szép napon én képviselhetem a soproni erdészeket. A megtisztelő kitüntetést azzal a soha el nem múló, nagy hálával veszem át, amelyet akkor éreztünk, amikor ötven éve Kanada befogadott bennünket. Létezésünket a UBC páratlan, történelmi jelentőségű oktatási modelljének köszönhetjük, de hálával tartozunk a CIF-nek is, mely a kanadai erdészet nagy szakmai közösségében nekünk is helyet adott. Valamennyiünk nevében mondhatom, ezzel a speciális kitüntetéssel megkoronázták életünk munkáját."

Szinte még fel sem ocsúdtak dicső firmáink az ünneplésből, amikor újabb elismerésről kaptak hírt. A British Columbia Egyetem, a fennállása óta végzett 25000 hallgatója közül minden évben kitüntetik azokat, akik kiemelkedő szakmai teljesítményükkel öregbítették az Alma Mater hírnevét, s kivívták elismertségét ország és világszerte.

A 2007-es kitüntetés alkalmával első ízben, az egyéni díjak mellett közösségi nagydíjjal tüntették ki a soproni erdészeket, kollektív munkájuk elismeréseként.

Az egyetem színházában Szalkai András és Prof.Dr. Grátzer Miklós, intézményünk díszdoktora vette át a díjat (egy indián művész üveglapra gravírozott alkotását), aki beszédét így fejezte be:

„Közösségünk átélte a II. világháborút, a szocializmust, '56 forradalmát és bukását, a menekülttáborokat, a UBC falai között pedig, mint a Phoenix madár újjáéledt a hamuból. Köszönjük e csodálatos feltámadás lehetőségét. A magas elismerés, ez a díj 7000 év emberi munkáját, 141 egyéni élet alkotását jegyzi, s mi hálás szívvel mondunk érte köszönetet. Még hálásabbak vagyunk azért a kiváltságért, hogy szolgálhattuk a globális emberi családot. Ezt mindnyájatoknak köszönöm."

Mi pedig büszkék vagyunk távolba szakadt firmáinkra, akik ott is magyarok és soproni diákok maradtak, nem feledve, hogy ők is voltak egyszer az Akadémián.

Tóth Mariann

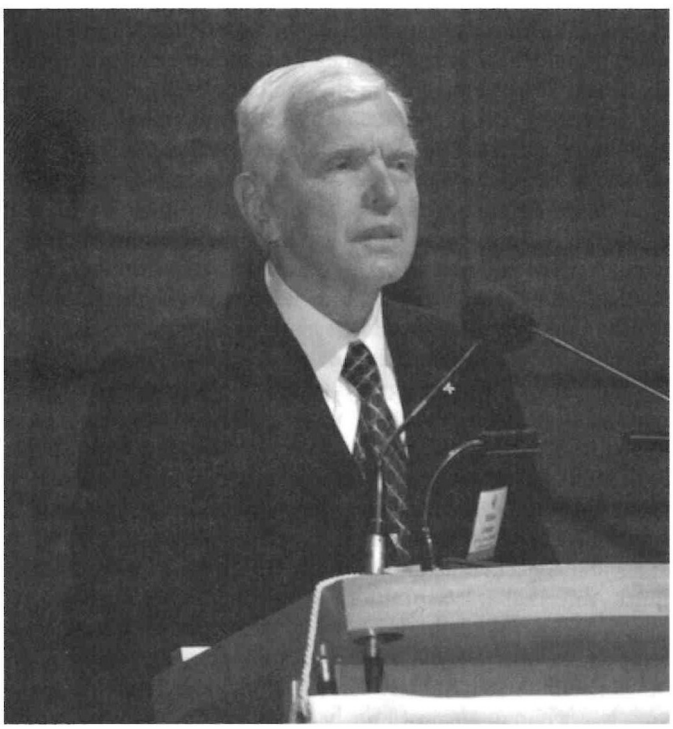

Prof.Dr. Grátzer Miklós

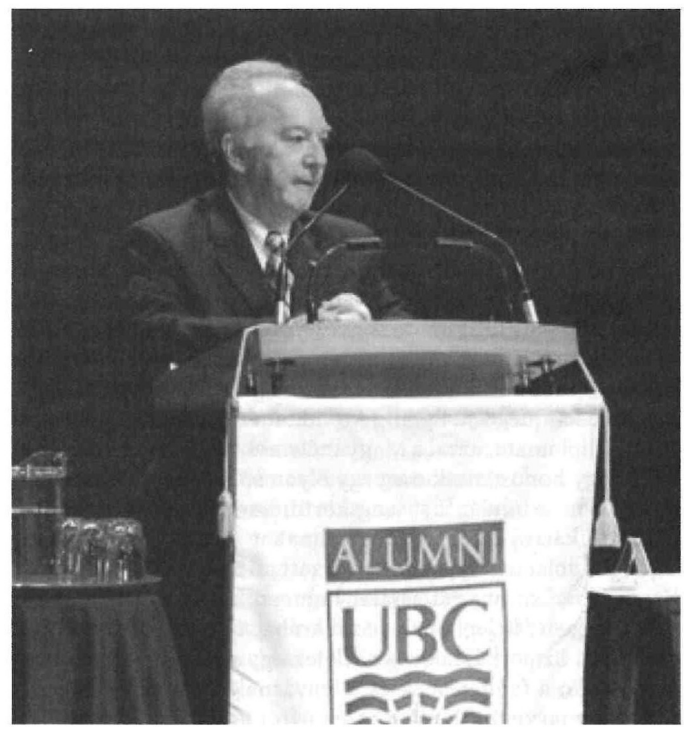

Szalkai András

A MAGYAR KULTÚRA NAPJA CSOÓRI SÁNDORRAL

A Magyar Kultúra Napját – január 22-ét, a Himnusz születésnapját – a Soproni Kálvin Kör kezdeményezésére 1996 óta ünnepi esttel köszönti a város. Az idei ünnepségre a NYME-KTK Aulájában került sor. Csoóri Sándort, a magyar kultúra kiemelkedő személyiségét Prof. Dr. Faragó Sándor rektor is köszöntötte. Az alábbiakban Csoóri Sándor előadását olvashatjuk.

Vannak olyan helyek: falvak és városok, ahová az ember hétköznapi szívvel érkezik meg. Körülnéz, megnyugszik: ismerős neki minden, az égen egy-két felhő ténfereg csak, a szobrok vállán kevéske napfény, s itt-ott egy dúsabb és tetszetősebb kirakat, azt igyekszik bizonyítani, nemrég járt itt a XXI. század kifutófiúja, s ide is hozott néhány mutatós újdonságot.

Kedves Soproniak! Az Önök városába én sose érkezem ilyen egykedvűen és könnyedén. Diákkorom óta él bennem valamiféle megnevezhetetlen érzés, nemes izgalom, amelytől máig se tudtam és nem is tudok megszabadulni. Hiába múlt el Trianon óta lassan kilenc évtized, hiába tartottam a városban többször is előadást, újra és újra egy mélylélektani szakadék mellett kell mindig elhaladnom: Úristen, ez a város épp úgy elveszhetett volna a hanyag béketárgyalásokon, mint Kolozsvár, Kassa, Arad, Brassó, Pozsony, Szabadka, Munkács, Eszék és már a harangok is csak félig tudnának magyarul, vagy már félig sem.

Gondolom, a jelenlévők közül sokan emlékeznek még Sütő András 75-ik születésnapjára, amikor ő is fölemlegette lappangó érzéseit a hűség városáról, azzal toldva meg mondatait, hogy Sopron városa egyszer majd szobrot állít gróf Bánffy Miklósnak, a jelentős erdélyi írónak, politikusnak, aki Bethlen István külügyminisztere volt, s ebben a minőségében verekedte végig a lakossági népszavazást.

Aki hallotta akkor Sütő András átizzó mondatait, tévedhetetlenül tudja, hogy most is jelen van köztünk Ő, a kivételes tehetségű, erdélyi író.

Mi közük ezeknek a múltbeli történeteknek a Magyar Kultúra Napjához? Semmi más, csak az, hogy megsérült történelmünk mögött minden apró cérnaszál és minden csomóra köthető kenderkötél végül összebogozódik egymással.

Azért beszélek ilyen személyes hangon, mert az elmúlt ötven évben sok olyan eseménynek voltam a részese, amelyről nem tudtam soha, hogy egyszer csak résztvevőként beszélhetek róla.

Ez történt a Magyar Kultúra Napja megszervezésével is.

1989 vége felé már minden elkezdett kavarogni ebben az országban. Az ellenzék nemcsak a választásokra készült, lírai lelkesedéssel és lírai maflasággal, hanem még arra is gondolt, hogy új korszakban, új ünnepek is kellenek, amelyek jelzik majd a fordulatot. Emlékezetem szerint 1989 utolsó hónapjaiban keresett meg ifjú Fasang Árpád tanár, művész, később kulturális diplomata, azzal a Magyar Demokrata Fórum székházában, hogy honosítsunk meg egy olyan soha nem volt ünnepet, amelyet nem tömjénfüst leng körül, hanem, amelyik kifejezi akaratunkat; új határt és új tartalmakat jelent.

A gondolat teljesen fölvillanyozott minket. Olyanok lettünk hamarjában, mint a gátlástalan kamaszok, akik a Földközi-tengert szívesen áttelepítenék a Szaharába, a kedvezőbb hasznosítás miatt. Sziporkáztak is az ötletek egymás után: anyák napja van, van a faültetésnek és a tejivásnak, de a derékfájásnak nincs. A marxista filozófusok napjáról lekéstünk, de április1-jén még visszatérhetünk rá. Volt, aki nagyon gyakorlatiasan

„A magyar kultúra napja a magyar történelem napja is."

,gondolkozott és azt javasolta: tartsuk meg a csigák világnapját, mert mindenütt csak a gyorsaság és a verseny őrülete érdekli az emberiséget, kivéve a csigák természetét; ők a lassúság hősei, a tapintat forradalmárai. Nem velük kellene elkezdenünk valamit? Például a technikai civilizáció elleni harcot?

Már csak néhány pillanat hiányzott ahhoz, hogy az akasztófahumor fekete madarai teljesen megszálljanak minket, amikor Fasang Árpád újra megszólalt:

- Az, hogy lángelmék vagyunk, barátaim mind a négyen, akik itt ülünk, többé nem lehet vitás miközöttünk, de én ettől függetlenül, komolyan mondtam, amit gondoltam. A most kezdődő új politikai korszakról még nem tudunk semmit: se jót, se rosszat, de azt már jó előre elképzelhetjük, hogy mozgalmas léggömberegetés kezdődik nálunk is, Záhonytól Hegyeshalomig, éppen ezért azt javasolom, hogy nekünk a Magyar Kultúra Napját kellene bevésnünk a naptárainkba, bevésnünk a történelembe. Ezt a gondolatot el is fogadtuk. Tudniillik, ha egy országban nem folyamatos a gondolkodás, előbb-utóbb képtelenek leszünk fölfedezni az alternatívákat. A kétféle lehetőség közül a jobbikat választani. Maga Európa is azért lett nagy az évszázadok során, mert tudott eszméket teremteni és küzdeni értük. Ma már csak élni akar, lehetőleg kényelmesen és jó illatokban forgolódva. Néha elámulunk egy-két európai kis ország teljesítményén, például Finnországén, Írországén, Szlovéniáén, hiszen sikereikből azt látjuk, hogy egy nemzetet sosem csak a területe és lélekszáma tesz naggyá, hanem a sorsa és a műveltsége. Az ezeréves történelmünknek van egy talányos és fölemelő rejtélye, amelyet nem szoktunk emlegetni. Az 1990-es évek közepén a délvidéki menekülteknek kellett segélyt szereznünk Amerikába. Washingtonban, a Nemzetek Házát kaptuk meg a szemérmes koldulás helyéül. A Magyarok Világszövetsége elnökeként, nekem kellett valamit mondanom. Magyarország bemutatását néhány sorban elintéztem: Tisztelt Jelenlévők, Hölgyeim és Uraim! Én egy olyan országból jövök, amely a középkori Európának ugyanannyi szentet adott, mint ahány

Nobel-díjast a XX. században. Véletlen is lehet ez? Ilyen véletlenek nincsenek. Az első korszak a lélek nagy teljesítménye volt, a második pedig a szellemé. Teller Ede, a század nagy tudósa többször is bizonygatta, hogy a kivételes szellemi-lelki teljesítményeket a magyar nyelv egyedülálló természetének köszönhetjük. Hozzátéve azt, hogy a fizikában elért eredményeinek jó részét, ő maga, Ady szimbólumokra épülő költészetének nyelvi világából olvasztotta ki.

Szellemi rosszalkodásunkból így született meg egyik legméltóbb ünnepünk, a Magyar Kultúra Napja. Jóformán mindent tudtunk róla, amikor az asztal mellől fölálltunk, csak azt nem tudtuk még, hogy melyik szellemi elődünk nevéhez forrasszuk hozzá. Berzsenyiéhez, Széchenyiéhez, Kölcseyéhez, Bartókéhoz, József Attiláéhoz, Németh Lászlóéhoz, Illyés Gyuláéhoz?

Soroltuk, elemeztük az érveket s kiderült, hogy bármelyik névhez odaköthettük volna. Végül találtunk egy kiindulási pontot. Mégpedig azt, hogy korunkban leggyakrabban hangoztatott fogalom az információ. Azé a hatalom, a szellem, akié a legösszetettebb információ. Berzsenyi Dániel például, ezt küldte legszigorúbb hír, üzenet s tájékoztató gyanánt kortársainak:

Romlásnak indult hajdan erős magyar!
Nem látod, Árpád vére miként fajul?

Széchenyi pedig azt, hogy:

A magyarokat vissza kell magyarosítani, hogy nagyok lehessenek újra!

Petőfi azt üzente:

Talpra magyar, hí a haza!
Itt az idő, most vagy soha!

És az alábbit is ő:

Még kér a nép, most adjatok neki!
Vagy nem tudjátok, mily szörnyű a nép,
Ha fölkel és nem kér, de vesz, ragad?
Nem hallottátok Dózsa György hírét?

És utánuk jön Ady:

Ez a hőkölő harcok népe
S mosti lapulása is rávall

Sose harcolt még harcot végig
Csak léhán és gyáván kavarta.

És egy még prófétikusabb Ady sor:

Elvesztünk, mert elvesztettük magunkat.

Századok vers-sürgönyeit idéztük föl magunkban, hogy a legidőszerűbb üzenetre ráakadjunk. Végül Kölcsey Ferenc Himnuszában egyeztünk meg, a vers megszületésének a napjában: 1823. január 22-ben. Egyrészt azért, mert nemzeti imádságunkat már hét-nyolc éves gyermekek is ismerik és már éneklik is a felnőttekkel. Másrészt azért, mert a Himnusznak van két olyan különleges „titka", amelyet épp az ismerős volta takar el. Az elsőről Illyés Gyula ír még a harmincas években. Megírja, hogy a katolikus hit dogmája szerint bűnhődni csak az elkövetett bűnökért lehet, az el nem követett bűnökért bűnhődni lehetetlen. A protestáns Kölcsey pedig, kétszer is leírja a logikán túli sorokat:

Megbűnhődte már e nép
A múltat s jövendőt.

Úgy látszik, hogy a történelmi tapasztalat ezúttal legyőzte a dogmát, legyőzte a XVI-XVII. századi vallásháborúk szilajságát s a Himnusz ezért lehetett minden magyar himnusza.

A vers második titka, amelyről a lelkünk legmélyén hallgatni szoktunk:

S ah, szabadság nem virul
A holtnak véréből...

A régi görög költészetben a himnusz fennkölt örömének, ünnepi költemény. Kölcsey itt is áttöri a korlátokat, s leírja a Mohács utáni történelem legtragikusabb két sorát, a már idézett két sort:

S ah, szabadság nem virul
A holtnak véréből

Más népeknél az áldozat, a vértanúság szabadságot szül, a mi történelmünkben nem történik meg ez az átváltozás: Mohácstól az 56-os forradalmunkig egyetlen egyszer sem történt meg!

A Magyar Kultúra Napja egyúttal tehát a magyar történelem napja is. És nemcsak jelképesen, hanem ikertestvérként is az. Ha az egyikről beszélünk nem kerülhetjük ki a másikat.

Illyés Gyula egy megrázó paradoxonnal érzékelteti összetartozásukat. Ezt írja: Jó hazafias költészetük csak rossz hazájú népeknek van. Ez volt a mi helyzetünk is századokon át. Sajnos, az utolsó évtizedekben fölborult ez a drámai egyensúly. Elhitették velünk, hogy az újságok, a televíziók, a rádiók, az új demokratikus intézmények átveszik az irodalom szerepét. A tudósok, politikusok, közgazdászok, szociológusok megbízhatóbb eszközökkel tudják irányítani a társadalom bonyolult mozgásrendszerét. Míg az írók között is akadtak olyan jóhiszemű alkotók, akik elhitték, hogy véget érnek az emberiség nagy játékai, vagyis kimúlnak életünkből a művészetek. A jóslat egyik fele, már-már kezd megvalósulni: az ember szellemi élete zsugorodik össze. Megvilágosodásunkhoz szinte elég egy mondat, hogy mindent megértsünk: még soha ennyi tanult ember nem élt a földön, mint ma, és ennek ellenére sose volt olyan tehetetlen, szédelgő, vak, buta, becsapható a földi ember, mint mostanában. A televíziókban mindent lát, s joggal hiszi azt, hogy amit lát az igaz. Igaz, hiszen a két szemével látja! Igen ám, de az igazságot nem lehet úgy látni, mint egy kétpupú tevét a sivatagban, vagy egy tömegsírt valahol Boszniában. Az igazságot meg kell teremteni - látatlanul is.

Ha elhiszi valaki nekem ezt, közelebb kerül a valósághoz. A nagy világéhoz és a magunkéhoz is. Ha a szellemet, a kultúrát kitessékeljük az életünkből gyengék, tehetetlenek és idegenek leszünk a Földön. A kőkorszak, a jégkorszak, az atomkorszak után jön a pangás korszaka. Az összekeveredett dolgok korszaka: a vészkorszak pokoli dokumentumképei fölött úgy röpdösnek a harisnyanadrágok, mintha áttetsző testű hattyúk volnának. És ebben a démoni zűrzavarban miért ne lehetne hazudni, vihogni? Lehet is. Hazudik az ország miniszterelnöke, olyan kötéltáncot jár, mint egy cirkusz artistája, s mire megpróbál a talpára esni, jeles írótársaim már ott tapsolnak a páholyokban, hogy kitűnő, hogy utolérhetetlen!

Az ünnep zajában én csak azt mondhatom: ha egy nemzet irodalma hanyatlik, a nemzet, a nyelv, a gondolkodás tönkremegy. A romlás tünetei, sajnos, egyre riasztóbbak. Ilyen körülmények között a Magyar Kultúra Napját nem ünnepelhetjük nyugodtan. Az ország olyan válságos helyzet előtt áll, mint 1956-ban. Miután fegyverekre nem bízhatjuk magunkat, a fegyvert a lélek erejével kell fölcserélnünk.

Csoóri Sándor

2007. SZEPTEMBER 1-JÉN ÁTADTÁK ÁT AZ APÁCZAI CSERE JÁNOS KAR HOTEL FAMULUS OKTATÓSZÁLLODÁJÁT

Az oktatási PPP-program keretében létrejött, közel 8000 négyzetméteres létesítmény, 11 hónap alatt, 2,5 milliárd forintból valósult meg. Az ünnepségen a szállodát Prof. Dr. Faragó Sándor, a Nyugat-magyarországi Egyetem rektora, Prof. Dr. Manherz Károly, az Oktatási és Kulturális Minisztérium szakállamtitkára és Dr. Magyar Bálint, a Miniszterelnöki Hivatal államtitkára nyitotta meg. Az átadás óta eltelt időszak értékelésére Orbán Dezső urat, a Hotel Famulus igazgatóját kértem fel.

- Az eltelt időszakról csak pozitívan tudok nyilatkozni. Minden „része" a háznak sikeresen működik és meg lehetünk elégedve a kihasználtsággal. Egy szállodában mindig van mit javítani, szépíteni de azt gondolom, hogy két hónap után nincs okunk panaszra. Erős idegenforgalmi szezon közepébe csöppentünk bele, és a számok, valamint a visszajelzések alapján úgy tűnik, hogy megálltuk a helyünket.

- Ki volt az első szállóvendég?

- Az oktatószálloda átadása alkalmából számos vendég tisztelt meg jelenlétével. Első vendégünk az egyetem rektora, Prof. Dr. Faragó Sándor volt.

- Milyen nagyobb rendezvények várhatók ebben a 2007-es évben?

- Említhetném például a Kajak-Kenu Maratoni Világbajnokságot. Nagyobb rendezvényként számolunk/számoltunk a Bécs-Budapest Szupermaratonnal, az Apáczai-napok rendezvénysorozattal és több 100 fő feletti rendezvény van már az előjegyzési füzetben.

- Ahogy a szállodát, úgy a Pódium Éttermet is nagyon sokan ismerik. A telt ház mindig elismerést jelent.

- A Pódium Étterem ismertsége is széleskörű, azonban azt gondolom, hogy van még hova fejlődni. Az éttermi marketing munka egy lassabb folyamat eredményeként valósul meg. Napról napra szeretnénk egyre több emberrel megismertetni az étterem adta lehetőségeket, ételkülönlegességeinket. Bízom benne, hogy fél év múlva az estéinken már csak asztalfoglalással lehet majd helyet kapni.

- Hogyan értékeli a gyakornokok munkáját?

Azt gondolom, a gyakornokok is egyre jobban „belerázódnak" a munkába, egyre jobban élvezik azt. Így két hónap elteltével maximálisan meg vagyok elégedve a hallgatók teljesítményével. Ha feltétlen nevet kell említenem, mint „eddig legjobb hallgató" (bár nagyon nehéz a sok kitűnő teljesítmény mellett), akkor Kéfer Bálintra szavaznék. De még egyszer hangsúlyozom, hogy legalább 15 hasonló jó teljesítményű hallgatót sorolnék még a kiemelendő listára. Ezúton is szeretném megköszönni az itt dolgozó hallgatói csapatnak a kiemelkedő szorgalmat és odaadást.

Lejegyezte: NM

Prof. Dr. Manherz Károly, az Oktatási és Kulturális Minisztérium szakállamtitkára és Prof. Dr. Faragó Sándor, a Nyugat-magyarországi Egyetem rektora vágta át a nemzeti színű szalagot.

Az országban egyedülálló Hotel Famulus Oktatószálloda az Apáczai Csere János Kar képzéseinek, ezen belül a turizmus-vendéglátás szakhoz kapcsolódó gyakorlati képzési bázisa.

Az igényes tervezői (Ráskai Péter vezetőtervező) és belsőépítészeti munka (Koncz Virág belsőépítész), valamint a szakszerű kivitelezés (Fertődi Építőipari és Szolgáltató Rt.) igényes komplexumot valósított meg. Mindez annak is köszönhető, hogy a befektető, Rigó László úr által vezetett, Rába Domínium Kft. legalább olyan szívügyének tekintette és tekinti ezt az oktatási intézményt, mint a kar, melynek céljait szolgálni fogja.

KÖLTŐ JÁR KÖZÖTTÜNK...

Sikeres vállalkozó, boldog nagypapa, kitűnő egyetemi tanár. Itt jár közöttünk minden nap, a KTK Erzsébet utcai épületében, tanítja hallgatóit, istápolja doktoranduszait, vezeti intézetét, számos kutatás atyja. Nem is gondolnánk, hogy a racionális, minden megnyilvánulásában menedzser-szemléletet tükröző professzor rejtett énje: költő.

-Melyik az igazi én? Herczeg J. Károly, a költő, vagy Prof. Dr. Herczeg János CSc. intézetigazgató, egyetemi tanár?

-Mindkettő én vagyok, bár az is igaz, hogy régebb óta írok verseket, mint tanítok. Szeretném a kettőt elválasztani egymástól, emiatt is írom verseimet kissé más néven. Nekem egészen különleges, mégis bensőséges kapcsolatom van az egyetemmel, hiszen 1992-ig vállalatnál dolgoztam, vállalati szervezetekben tevékenykedtem. Ha kezdettől egyetemi ember lettem volna, akkor talán ez a két én most egy lenne.

-Mióta foglalkozik versírással?

-Mindig is szerettem a költészetet, s nagyszerű tanáraim voltak, akik támogatták az irodalmi körben, irodalmi színpadon tett szárnypróbálgatásaimat. Így nem meglepő, hogy már kisiskolás koromban is írogattam; akkoriban az Egri Csillagokat verseltem meg, nagyon-nagyon sok sorvégi „vala"-val... Majd sokáig hallgatott a múzsa, de az idő előrehaladtával, a nyolcvanas évek közepétől ismét megszólalt. Sokasodott a család, változott az ország, s így jöttek elő bennem az új és új gondolatok. Egyrészt a megélt kellemes és felkavaró élményeket, élethelyzeteket szerettem volna megőrizni verseimben, másrészt úgy éreztem, hogy a rendszerváltás időszakának történéseit kell kiírni magamból.

-Miért kellett ilyen sokat várnia a „Költőnek", hogy színre lépjen?

-Közel húsz évig senki sem tudott a verseimről, csak a fióknak írtam, nagyon gondosan elrejtve mindenki szeme elől. Gyakran elővettem őket, olvasgattam, rendszereztem, de nem tudtam mit tegyek. Csupán tavaly kezdtem el komolyabban azon gondolkozni, hogy mi legyen a versekkel; zárjam le az életemnek ezt a korszakát, vagy legyen belőle valamiféle összeállítás. Egy összeállítás, amely talán egyszer, valakinek jelenteni fog majd valamit. Ehhez a döntéshez kellett egy olyan kolléga, akivel meg tudtam beszélni ezt a bensőséges kérdést. Müll Anitát, intézetünk titkárát, közvetlen munkatársamat avattam be először. Ő dolgozta fel, gondozta a verseket. Nála jobb embert nem találhattam volna, hiszen olyan gyengéden és érzékenyen kezelte legbensőbb gondolataimat is, hogy az erőt adott a nyilvánosságra hozáshoz. Ez a döntés vetett véget a majd húsz éves vívódásomnak, s kezdtem el ízlelgetni, hogy mit szólna a környezetem ezekhez a gondolatokhoz.

Feleségem születésnapjára készítettünk Anitával egy kis összeállítást, ami az első megjelenés volt. Később édesanyám kilencvenedik születésnapjára készült egy másik kötet, melyet édesapám emlékének szántam, régi családi fényképekkel, igazán szép gondolatokkal. Nagyon meglepődött a család, de nagy tetszést aratott. Ezután bátorodtam igazán neki, hogy készítsünk egy válogatást. Ebben Szakály Tamás doktorandusz kollégám is nagy segítségemre volt, segített az összeállításban, a szerkesztésben.

Ajándéknak szántam a kötetet azoknak a munkatársaknak és barátoknak, akik számomra jelentenek valamit. Sokakat meglepett, mert nem ismertek ilyen oldalamról, de szerencsére pozitívak a visszajelzések. Remélem, lesz folytatása, s jelenik meg újabb kötet.

-Miről szólnak ezek a versek?

-Részben a családról és a családnak. Azt mondhatnám, hogy az édesapámmal való viszonyom, az ő halála mindenképp nagy hatással volt verseimre. A személyisége, tartása, markáns, hangsúlyos, példamutató egyénisége és mindenek feletti igazságérzete gyakran megjelenik a soraimban. Talán az ars poeticám is innen eredeztethető:

„Stílusom ósdi,
Sutba dobott,
Százszor leporolt,
Nem fabrikált,
Belőlem szól,
Benne én vagyok."

Édesanyám törékenysége, az ő életútja, a sorsa, a vele való kapcsolatom, az irántam való bizalma az a másik olyan gondolati kör, amely körül sok versem „forog". És a somogyiság is ide kapcsolódik. Ott nőttem fel, élő kapcsolatom volt a szülőfalummal, az erdővel, a falusi környezet minden bújával-bajával. Ez nagyon mély nyomot hagyott bennem.

Számos versemet áthatja a családi kötelékek között élő, társukat féltő és szerető emberek öröme, bánata. Vannak olyan fellobbanó gondolatok, érzelmi megnyilvánulások is, amelyek foglalkoztatnak. Remélem, nemcsak engem, hanem minden érző szívű embert. Ezek az érzelmek beíródnak verseimbe.

-Vannak „erősebb" versei is.

-Ez így van. A rendszerváltás politikai változásai, a félelem, hogy nem jó irányba mennek a dolgok, szintén nagyon lekötöttek. Volt ezzel kapcsolatban aggodalmam, hiszen két gyermekem, s most már hat unokám van; az ő jövőjük volt a tét. De megjelenik gondolataimban a félelem az emberek a jövőjéért, a Földért. Tudom, hogy ezek nagy szavak, de gyakran foglalkoztat a kérdés, hogy valójában hova tartunk, hova tart az emberiség.

-Ha jól tudom, akkor gyermekversekkel is foglalkozik.

-Igen. Mostanában az unokáim hatása lesz egyre erősebb. Mondókákat, találós kérdéseket, verses gyermekmeséket írok nekik. Karácsonyra készítettünk egy összeállítást, amiben ilyen kis történetek vannak. Ez egy verses kifestő füzet, melybe Szakály Tamás fiatal barátom kitalált és rajzolt egy figurát. A kicsik nagyon szeretik, biztos lesz folytatása, hiszen unalmas értekezleteken gyakran írok gyermekverseket, mondókákat. Volt olyan, ahol hármat is sikerült...

-Gratulálok ehhez a szép kötethez, s kívánok a professzor úrnak sok-sok unalmas értekezletet...!

Kállay Balázs

EGY ATHÉNI TANULMÁNYÚT TAPASZTALATAI

„Ahány ember csak felfedező utat tett, azt találta, hogy ugyanolyan sokat tanult önmagáról, mint a tájról, melyen járt. A külső utazás egyben belső utazás is. A két utazás egymást kölcsönösen kiegészítő és megvilágító."

Kulturális tapasztalatok, élmények

Az Austrian Airlines athéni járata ragyogó napsütésben landolt a város nemzetközi repülőterén. Citrusfélék, narancs- és citromültetvények, leánderekkel beültetett balkonok látványa fogadja a belvárosba igyekvő utazót. Athén gyönyörű város. Iskolai történelemkönyvek képei elevenednek meg az ideérkező látogató előtt. A 2004-ben megrendezett olimpiai játékok nyomai még ma is láthatók. Fejlett infrastruktúra, nyüzsgő akropolisz, múlt és jelen békés egymásra találása és találkozása jellemzi a történelmi várost. Az Akropolisz tetején süvítő széllel viaskodva meghatottan tekintettem le az Agórára, ahol a klasszikus görög filozófusok szónokoltak a görög polgároknak. Az Akropolisz Múzeum páratlan kincsei, az antik görög kultúra páratlan szépségű darabjai felejthetetlen élményt nyújtanak. A görög emberek vendégszeretete, a belváros kanyargó utácskáiban lévő apró boltocskák tulajdonosainak kedves, nem tolakodó közeledése ámulatba ejti a vendéget. Este él igazán a város. Az Akropolisz lábánál elterülő kis vendéglők tulajdonosai barátságos hangon csalogatják a vendégeket. Zeusz temploma, Hadrianus fala szállásunk, a Royal Olympic Hotel tőszomszédságában volt. Szintén a hotel mellett elterülő National Garden növényritkaságai, pálmasorai között délutánonként kipihenhettem a nap „fáradalmait", magamba szívhattam az ókori Athén levegőjét. A Benaki Múzeum Görögország legnagyobb és legjelentősebb magángyűjteménye; a múzeumban tett séta a szervezőkkel és a tanulmányút résztvevőivel a tetőteraszon elfogyasztott búcsúvacsora örök élmény marad.

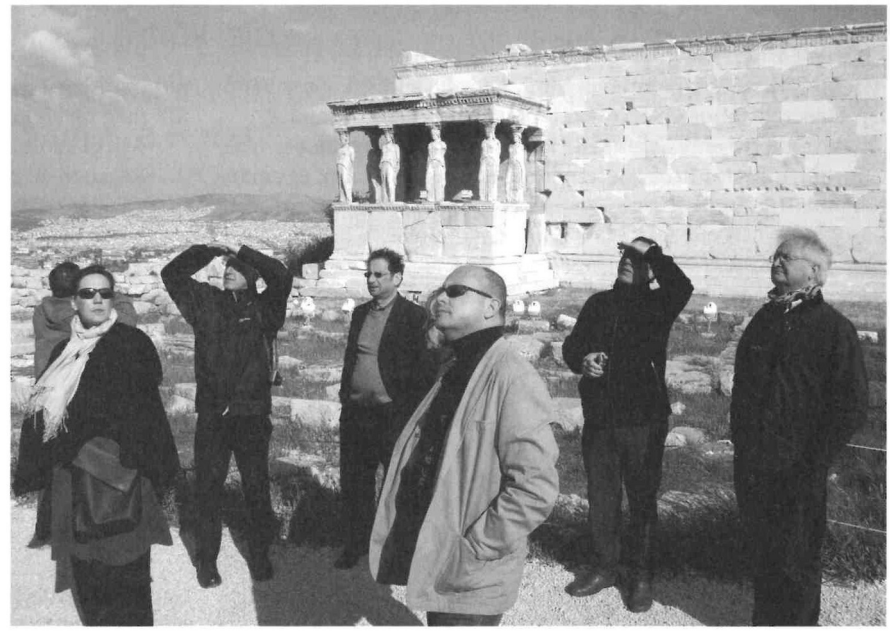

Ahol a klasszikus görög filozófusok szónokoltak

Szakmai munka

Az ARION tanulmányút szervezője az athéni „Élethosszig Tartó Tanulás Program Nemzeti Irodája" volt. Pedagógusképzésben dolgozó oktatóként külön örültem, hogy az élethosszig tartó tanulás és az iskolai globalizáció, fejlődés témakörében megrendezett egyhetes tanulmányúton részt vehettem, hiszem - megítélésem szerint - a téma meglehetősen aktuális, fontos és a modernitás körülményei között e paradigmák alapvetően meghatározzák a felsőoktatás jövőjét. Az élethosszig tartó tanulás (LLL) lényege, hogy „a gyermekkortól kezdve egész életen át segítsen mindenkit abban, hogy dinamikus ismereteket szerezhessen a világról, a többi emberről és saját magáról" - komoly szemléletváltást tükröz. Eszerint ugyanis az élethosszig tartó tanulásnak nemcsak közösségi céljai vannak (hogy foglalkoztatott maradjon a személy, hogy adót tudjon fizetni stb.), hanem az ember személyes boldogulása mint fő cél is megjelenik ebben a definícióban. A kognitív, azaz értelmi képességek mellett az élethosszig tartó tanulásban ma már legalább olyan nagy hangsúlyt kap például a szociális képességek fejlesztése, az önismeret, az önmagunk kezelésének problémaköre, az egyének közötti kooperáció képességfedezetének megteremtése, mint az írás-olvasás képességének kiművelése.

A holnap ma kezdődik (Tomorrow Starts Today).

Számomra nagyon sokat jelent ez a gondolat, melyet Athén egyik iskolájában egy középiskolás fiatalembertől hallottam az egyik tanítási órán. Ezzel a sokatmondó kifejezéssel minden bizonnyal gazdagabb lettem. Történetem ékes bizonyítéka annak, hogy a tanár is tanul diákjaitól; nem is keveset...

A tanulmányút rávilágított arra, hogy a gyermekek, fiatalok csak úgy képesek megérteni a saját közvetlen "világukon" belül lezajló változásokat, ha felfogják, hogy a változást hozó tényezők és folyamatok egy dinamikus, sokrétegű világrendszeren belül működnek, melyben a "lokális benne van a globálisban, a globális pedig a lokálisban." A múlt, jelen és jövő szintén egy dinamikus kapcsolatban érzékelődik. A múlt interpretálásai jelen aggodalmainkból és prioritásainkból, valamint a jövőre vonatkozó (tudatos, vagy tudattalan) érzékeléseinkből fakadnak. Jövőérzékelésünk is arról informál, hogyan cselekszünk most, miközben egyéni és kollektív tetteink és döntéseink elvetik a kockát a jövővel kapcsolatban. Bár az iskolázás állítólagos célja az, hogy felkészítse a hallgatókat a jövőre, ez mellékes és jórészt hanyagolt fókusz az osztálytermek többségében. A globálisan oktatók szerint a jövőt be kell hozni az oktatási folyamat centrumába, hogy a tanulóknak megadasson a lehetőség alternatív, lehetséges, valószínű és preferált jövők tanulmányozására és reflektálására. A gyermek, a tanuló új perspektívákkal kerül szemtől szembe, a világ látásának új módjaival, a jövő alternatív látomásaival; megtanulva azt, hogy élete kibogozha-

tatlanul összefonódik ezer mérföldekkel távolabbi emberek és környezetek problémáival és jövőbeli lehetőségeivel, elkerülhetetlenül elkezdi kritikusan vizsgálni saját feltevéseit, perspektíváit, értékeit és viselkedését. A világ és önmagunk felfedezése mint két egymást kiegészítő utazás elősegítése miatt érzett törődés mögött a globálisan tanítók - nevelők azon hangsúlya áll, hogy a tanulási környezet egyenlőképpen engedjen szabad folyást mind a kognitív, mind az érzelmi, vagyis affektív tanulásnak. A görög oktatási gyakorlatban ez vezetett el széleskörű és változatos, innovatív osztálytermi tevékenységek kifejlesztéséhez, beleértve a páros és kiscsoportos megbeszéléses munkát a kommunikáció, kooperáció, a tárgyalás, perspektíva-megosztás, döntéshozatal bátorítására; a saját és mások perspektíváinak és nézőpontjainak felfedezését támogató szerepjátékot, kísérleti és szimulációs tevékenységeket; és legújabban az értékek tisztázásának, a kreatív gondolkodásnak és a problémamegoldó folyamatoknak az aktiválására szolgáló irányított fantázia és vizualizáció alkalmazását. Ha a fejlesztést, a környezetet, az emberi jogokat és békét illető kérdések szétválaszthatatlanok a világ színpadán, akkor azok hasonlóképpen szétválaszthatatlanok az osztályteremben. A "globális oktatás" kifejezés értelemszerűen felveti az újabb kérdést, hogy az olyan kezdeményezések, mint fejlesztés, környezeti és emberi jogok, valamint a béke oktatása egymást kölcsönösen kiegészítők és kölcsönösen megvilágítók. Néhány országban az oktatási rendszer, a tanterv még nem eléggé támogatja az újszerű tanítási és tanulásszervezési kezdeményezéseket, a cselekvő, aktív iskolát még háttérbe szorítja a lexikális tudásra építő iskola. Az értelmi intelligencia még elsőbbséget élvez az érzelmi intelligencia fejlesztésével szemben, a befogadásra épülő oktatás prioritása figyelhető meg az alkotó iskolával szemben, ebből következően a lexikális ismeret még fontosabb a procedurális tudásnál. Azt azonban a résztvevők megállapították, hogy minden országban vannak reformkezdeményezések. Jómagam a kompetencia alapú oktatás elterjedéséről és a reformpedagógiai irányzatok, alternatíviskolák egyre szélesebb körű elterjedéséről számoltam be. Meglátásom szerint a tanárok szakmai továbbképzése, motivációja a kulcs a globális oktatás megalapozásához.

Zárszó

Az ARION-tanulmányút legfontosabb értéke, hogy lehetőséget biztosított az Európa különböző országaiból érkező tanároknak, oktatási szakembereknek a tapasztalatcserére a globális oktatás komplex kérdéskörében; külön értékelendő továbbá, hogy a résztvevők bemutathatták saját országaik kezdeményezéseit, oktatási reformjait. A látogatás - az iskolai globalizáció görög modelljének bemutatásával - mindenképpen hozzájárul a résztvevők szakmai kompetenciáinak fejlesztéséhez, az iskolai munka hatékonyságának növeléséhez. Vendéglátóink búcsúszavát idézem: „Athén mindig visszavár benneteket!"

Dr. Varga László
egyetemi docens
NyME BPK, Sopron

ESZTERGOM, A KIRÁLYI VÁROS - A SZOCIÁLPEDAGÓGIA KÉPZÉS FELLEGVÁRA

A Szociálpedagógiai Képző Intézmények képviselői Szakmai Konzorciumi ülésen gyűltek össze Esztergomban, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Vitéz János Kar szervezésében, 2008. január 21-22-én.

A NYME Benedek Elek Pedagógiai Kart Dr. Bodnár Gabriella PhD intézetigazgató egyetemi docens, Dr. Teleki Béla PhD főiskolai tanár, szakfelelős, Molnár Katalin főiskolai docens és Aranyos Zoltán büntetésvégrehajtási tanácsos, tereptanár képviselte.

A szakmai konzorcium legfőképp a Szociálpedagógia mesterszak alapítási dokumentumának módosítása és jelenlegi állása miatt gyűlt össze. A fórum Lakner Zoltán és Molnár Katalin előadásából tájékozódhatott a képzési tervről, a Szociálpedagógiai mesterszak alapítási helyzetéről.

Dr. Teleki Béla PhD A szociális képzések a bolognai folyamat tükrében címmel tartott előadást. Erre a képzéseink EU-s azonossága miatt nagy szükség volt.

Dr. Bodnár Gabriella PhD kerekasztal-vitaindítójával a szociálpedagógia identitáskérdéseiről szólt, kellemes és hasznos szakmai beszélgetést indukálva.

Az egyeztetésen a terepgyakorlati feladatokról, a BA szak jelenéről, közelgő tantervi átvilágításáról, módosítási lehetőségeiről is szó esett. A konzorciumi ülés másnapján a szociálpedagógus sokrétű segítő-szakmai tevékenységéről hangzottak el előadások.

Aranyos Zoltán büntetésvégrehajtási tanácsos, tereptanár, A szabadulásra felkészítés szociálpedagógiai aspektusait részletezte, gyakorlati példákkal. A büntetés-végrehajtás és bűnmegelőzés kérdésköre képzésünk gyakorlati részének egy sajátossága, hallgatóink körében nagyon népszerű.

A szakmai egyeztető fórum munkája 2008. március 18-19-én Egerben folytatódik.

A VADÁSZAT WASS ALBERT MŰVEIBEN

1908. január 8-án látta meg a napvilágot a huszadik század egyik legsikeresebb és legtöbb vitát kiváltott, emigrációban élő magyar írója. Hosszú életének kétharmadát Németországban és az Egyesült Államokban töltötte, majdnem ötven kötetből álló életművének nagy részét is ott fogalmazta meg, szembenézve a kitaszítottság és a hazátlanság fájdalmával. Születésének 100. és halálának 10. évfordulóján a Kráter Műhely Egyesület Wass Albert emlékévet hirdetett, melynek keretében számos program várja a Wass Albert művei iránt érdeklődőket. Életművének bemutatása köteteket tesz ki, ezért itt most egy epizódtémán, a vadászaton keresztül adunk ízelítőt munkásságából, és próbálunk még több embert bevonni olvasótáborába.

Ezeréves történelmünk során sok író - akik vadászok is voltak egyben - alkotott páratlan munkát az erdélyi vadászatokról így pl. Benedek Elek, Nyírő József, Tamási Áron, Dsida Jenő, Reményik Sándor, de közéjük tartozik Arany János is, gondoljunk csak a Rege a csodaszarvasról c. művére! Wass Albert sem elsősorban vadászíró volt, életrajzírói inkább író-vadászként emlegetik. Egyik legnagyobb írói erénye - történelmi korábrázolása mellett - az erdélyi természet költői leírása, és azoknak az egyszerű emberi sorsoknak a bemutatása, akik ebben a természetben élnek. Legtöbb írásában így vagy úgy, néha csak egy rövid epizód erejéig, néha meghatározó jelleggel szó esik a vadászatról, a vadászat szeretetéről.

Munkásságát ebből a szempontból vizsgálva talán a Titokzatos őzbak c. novellaskötetét kell elsőként megemlíteni. E kötet címadó novellájának bevezetőjében az író hitvallást tesz a vadászat mellett:

„Következő évben puskát kaptam apámtól, ami nagy dolog volt. Tizenéves voltam már akkor, s kis kétcsövű húszas puskámmal elindultam egy zegzugos, izgalmas, magányos, de csodaszép ösvényen, melyet azóta sem hagytam el soha."

Az a bizonyos csodálatos őzbak annyira lenyűgözte, hogy élete végéig ezt az egy őzbakot kereste. Amikor aztán sok-

Fotó Wass Albert vadászigazolványából

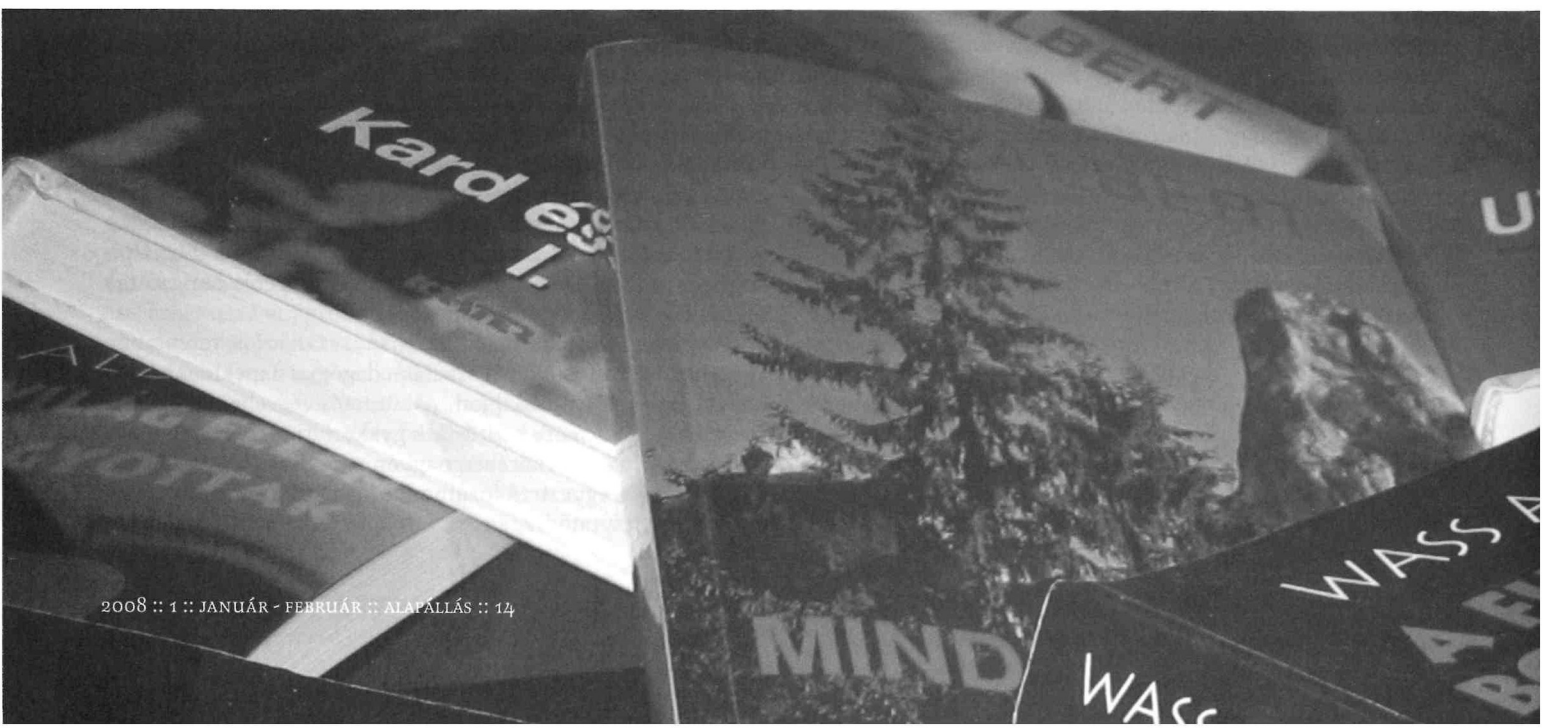

sok keresés után sikerül elejtenie álmainak bakját, nagy csalódást érez. Mert hát ez a bak nem egy valóságos kecses erdei állat, hanem vágyaink allegóriája, melyek ha beteljesülnek is, gyakran csalódást okoznak, vagy legalábbis újabb vágyakat szülnek.

A vadászat és a természet szeretete együtt lüktetett benne és műveiben ennek az érzésnek szebbnél szebb leírásaival találkozhatunk.

„Jártam a sűrűséget, és rejtett tisztásokra bukkantam benne, melyekről csak az őzek tudtak, forrásokra leltem, hol vaddisznó tanyázott, sziklás kapaszkodókon megtaláltam a medve nyomát, s rejtett nyiladékokon órákon át figyeltem legelésző szarvasteheneket. Néha ültem egy-egy szelíd hajlatban reves fatönkön, térdemen keresztbe fektetve a puskát, s arra gondoltam, hogy fölöttem az erdő összeboruló tengerét, ha nézi valaki, sima szőnyeget lát, némát és halottat. S nem tudja, hogy alatta itt ülök én, s körülöttem csupa katlan, gödör, forrás, nyiladék rejtőzködik, s a katlanok, nyiladékok páfrányos földjét lopódzó lábak neszezik, vagy rohanó csülkök dobogtatják, a forrásokban vadkan hempereg, s itt-ott a gödrökben fehér csontokkal játszik az enyészet."

Szeretett nagyapjáról sokszor emlékezik műveiben, ahogy ő mondja, „mindazt, amit az életről és az emberekről, az emberi élet igazságairól tudok, tőle tanultam". Így a vadászatból is komoly leckéket kapott. Ennek egy, a mai ember számára is megfontolandó tanulságáról így ír Voltam c. önéletrajzi írásában:

„...jönni kezdtek a kacsák a tó felől. A learatott tarlók felé igyekeztek. Elébb mindig csak egy. Ez volt a kémjük, oktatott Nagyapám. Erre nem volt szabad lőni. Aztán jönni kezdtek a többiek, csoportostól. Kétszer dörrent Nagyapám puskája, két vadkacsa puffant a gyepen. Lord, a fekete-fehér angol vizsla szaladt és hozta őket.....Aztán csak álltunk ott és figyeltük a húzást. Csapat csapat után húzott át felettünk suhogó szárnyakkal, de a puska nem dörrent többé. Kettőnél többet sohase lőtt Nagyapám. „Mértékletesség a jólét titka", mondogatta ilyenkor."

Néhány regényében a cselekménynek is fontos része a vadászat. A Tizenhárom almafa főhőse, Táncos Csuda Mózsi, a szegény székely ember megtestesítője, foglalkozását tekintve vadőr. Szívósságával, életrevalóságával és töretlen magyarságával az erdélyi nép allegóriája is lehetne. Minden nehézségből természetismerete és vadászügyessége segíti ki. Egy másik regénye, a Farkasverem az erdélyi kisnemesség, vagy hajdani arisztokrácia küzdelmeit tárja az olvasó elé, főhőse, Rápolthy Jenő báró is szenvedélyes vadász.

Legsikeresebb regényei, A funtineli boszorkány és a Kard és kasza is bőven tartalmaznak szebbnél szebb vadászepizódokat. Hosszasan lehetne még sorolni a példákat és műveiből vett idézetekkel, verseivel illusztrálni, milyen szeretettel és életbölcsességgel ír természetről, vadról és vadászatról.

Végezetül egy gyönyörű vallomás, ismét A titokzatos őzbak c. művéből, melyben minden vadász számára megszívlelendő etikai normákat fogalmaz meg:

„...csak akkor öröm a siker, ha megfáradtunk érte. Nem az a vadász, aki halomra lövi a vadat és tűri, hogy más cipelje azt s más bajlódjon vele. Ő azalatt egyébre gondol, talán már új vadat keres, amit megölhessen. Nem az a vadász. A vadász egy vad után jár. Egy bizonyos vad után, amit jól ismer, vagy nem ismer, csak tudja, hogy van, hogy kell legyen valahol. Aztán elejti. Aztán leül melléje. Pipára gyújt, vagy csak úgy elnézi az erdőt, s gondol egyszerű és szép gondolatokat. Aztán elrendezi a vadat úgy, ahogy illik. Vállára veszi és hazaviszi. Mert az ember nem ragadozó állat. Az ember, ha vadász, az élményt keresi, nem a gyilkolást."

Wass Albert népszerűsége egyedülálló a 20. századi magyar irodalomtörténetben. Írói munkája elismerését, „igazi hazatérését" azonban már nem érhette meg.

WV

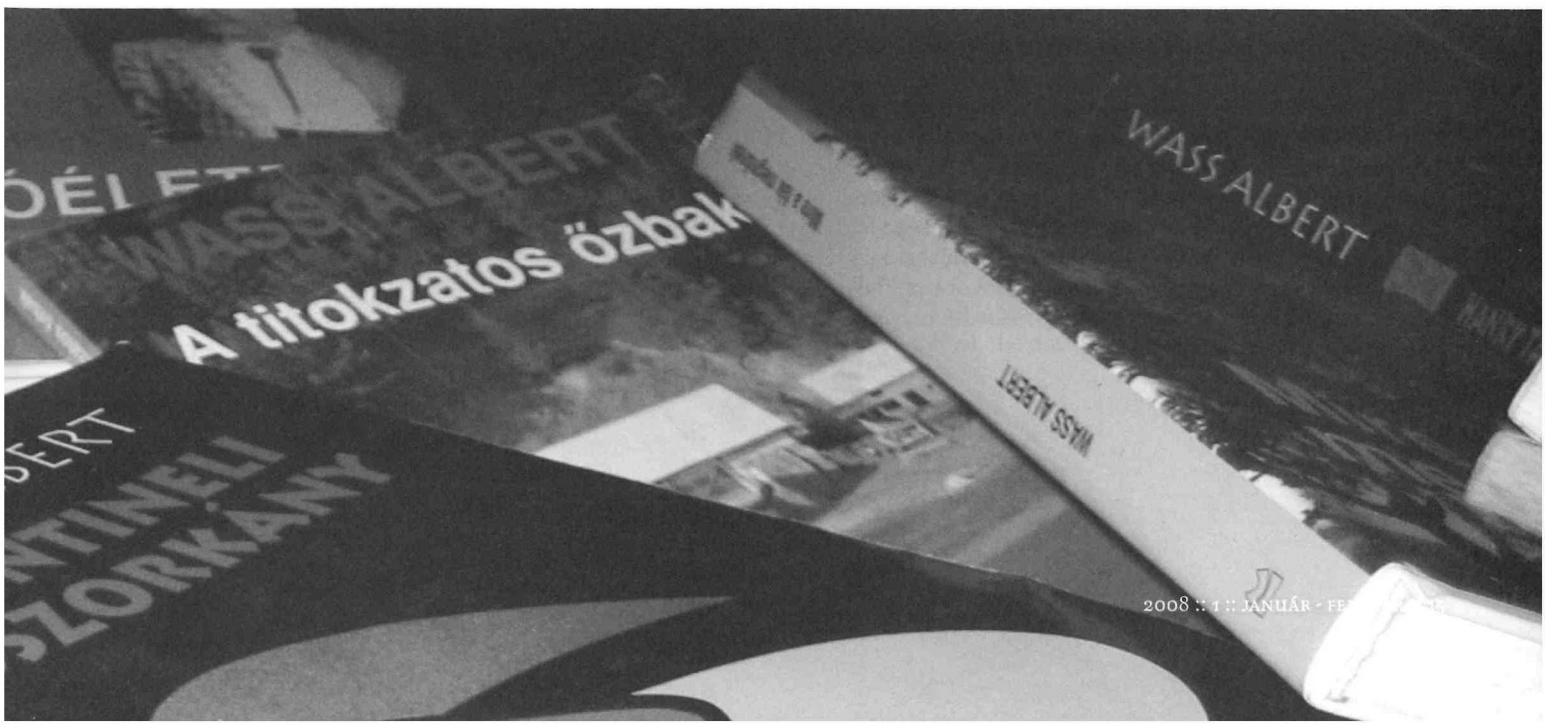

MÁSODIK A NÉPSZERŰSÉGI LISTÁN A NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM INFORMATIKUS KÉPZÉSE

2007 telén egyetemünk Faipari Mérnöki Karának másodéves gazdasági informatikus hallgatói Pakainé dr. Kováts Judit egyetemi docens vezetésével a marketing tárgy keretében a nyugat-dunántúli régióban készítettek felmérést. A cél a végzős középiskolások továbbtanulási szándékának megismerése volt.

A kutatás kiterjedt arra, milyen területen kívánnak továbbtanulni a diákok, és kik befolyásolják őket döntésükben. A felmérés az informatikai képzőhelyek spontán ismertsége mellett a soproni gazdasági informatikus szak népszerűségét is vizsgálta.

Az adatfelvétel Győr, Sopron, Szombathely, Zalaegerszeg, Mosonmagyaróvár, Keszthely, Veszprém és hét további dunántúli város 22 középiskolájában történt, és összesen 1184 diák válaszait mutatja be.

A megkérdezett szakközépiskolások 83,61%-a, a gimnazisták 94,21%-a kíván továbbtanulni valamilyen felsőoktatási intézményben. A legtöbben az egyetemi képzést választanák. Sokan gazdasági pályán szeretnének tovább tanulni, a rangsorban ezt követik a műszaki tudományok, a turisztikai ismeretek, a kommunikáció, az informatika, valamint a bölcsésztudományok. Kevesen jelölték be az orvostudományt, a természettudományokat és a művészeti képzést, és csak néhányan készülnek jogi pályára.

A legtöbb diák a pályaválasztás legfontosabb szempontjának a diploma piaci elfogadottságát és az oktatás magas színvonalát tartja. Kevésbé befolyásoló tényezők a lakhelytől való távolság, illetve a barátok, ismerősök továbbtanulási tervei. A kutatás szerint a diákokat a pályaválasztásban leginkább a szülők befolyásolják, akik viszont a költségmegtakarítás miatt valószínűleg az elsődleges szempontok közé sorolnák az intézmény és lakóhely közötti távolságot. Kisebb mértékben gyakorol hatást a döntésre a szaktanárok és ismerősök véleménye.

A továbbtanulási szándékok megismerése mellett a Nyugat-magyarországi Egyetem informatikus hallgatói arra voltak kíváncsiak, melyek a legismertebb és legkedveltebb informatikai képzést hirdető intézmények. A diákok válaszai alapján a Nyugat-magyarországi Egyetem informatikus képzése az ismertségi listán negyedik helyre került a Budapesti Műszaki Egyetem, a Széchenyi István Egyetem és az Eötvös Loránd Tudományegyetem után a népszerűségben pedig második helyen áll, csupán egyetlen intézmény előzi meg.

Csiha Tünde Noémi

NYOLCMILLIÓ FORINT EGYETEMI KUTATÁSRA ÉS KÉPZÉSRE AZ IBM-TŐL

Taroltak a magyarok az IBM Faculty Award programjában

Az IBM Magyarország vezérigazgatója, Paál Péter február 15-én átadta a cég nemzetközi zsűrije által megítélt szakmai díjakat egyetemi kutatóműhelyek számára. A magyar pályázók taroltak ebben az évben, és az Európában kiosztott összesen 50 elismerésből csak három országban - Németországban (12), Nagy-Britanniában (7) és Oroszországban (6) - nyertek több Faculty Award-ot, mint itthon. A felsőoktatási intézmények a támogatás segítségével olyan programokat finanszíroznak, amelyek keretében a hallgatók bekapcsolásával alkalmazott, a piacon hasznosítható kutatásokat folytatnak, vagy korszerű, az üzleti szférában fontos területeken indítanak képzéseket.

A nyertes pályázók között van Nyugat-magyarországi Egyetem, Faipari Mérnöki Kar, Informatikai és Gazdasági Intézet. A szolgáltatásmenedzsment specializációt készítik elő. Programgazda: Dr. Jereb László, intézetigazgató.

Széchenyi István Egyetem, Műszaki Tudományi Kar, Informatika Tanszék. MSc kurzust indítanak „Valósidejű programozás" témakörben, Java felhasználásával. Programgazda: Sziray József, egyetemi docens, tanszékvezető.

Paál Péter elmondta, hogy a vállalatok számára kulcsfontosságúak a korszerű ismeretekkel felvértezett, a piaci igényeknek megfelelő tudással rendelkező végzősök. Az IBM magyarországi cégcsoportja önmaga több mint 3400 embert foglalkoztat üzleti tanácsadási, üzleti szolgáltatási, mérnöki, szoftver- és hardver szakértői, értékesítői, gyártási területeken, s folyamatosan hirdetnek új pozíciókat és gyakornoki helyeket, de legalább ennyire fontosnak tartják, hogy ügyfeleik és partnereik számára is biztosítsák az IBM technológiához értő szakembereket, akik jellemzően már diplomájuk megszerzése előtt biztos állást tudhatnak magukénak.

A díjat Dr. Jereb László intézetigazgató vette át

HÁZI TDK A GEO-N

A Nyugat-magyarországi Egyetem Geoinformatikai Kara 2007. december 3-án rendezte meg a Kari Tudományos Diákköri Konferenciát.

Az elhangzott tudományos diákköri dolgozatok a következők voltak:

-Mihalik Mihály I. évf. hallgató

A Tokaji-hegy tájhasználati (gazdálkodási) adottságainak vizsgálata, a vizsgálati eredmények bemutatása

Konzulens: Dr. Dömsödi János

-Bencs Balázs I. évf. hallgató

A Kapos-völgy kistáj mezőgazdasági és természetvédelmi célú földhasználatának helyzetfeltárása a birtokrendezés megalapozásához

Konzulens: Dr. Dömsödi János

-Wohner Barna I. évf. hallgató

Pesti Hordalékkúp-síkság kistáj mezőgazdasági és természetvédelmi célú földhasználatának helyzetfeltárása a birtokrendezési feladatok megalapozásához

Konzulens: Dr. Dömsödi János

-Faragó Alíz II. évf. hallgató

Sírkert információs rendszer kialakítása

Konzulens: Prof. Dr. Márkus Béla

-Galambos András II. évf. hallgató

A geodéziai műszerek fejlődésének fő állomásai, az integrált felmérés új technológiái

Konzulens: Dr. Busics György

-Csernenszky Márton III. évf. hallgató

A velencei-tavi evezőspálya felmérése korszerű méréstechnikával

Konzulensek: Dr. Busics György, Guszlev Antal, Tóth Zoltán

-Tolnai Katalin IV. évf. hallgató

Régészeti feltárás térinformatikai támogatása

Konzulens: Dr. Végső Ferenc

Az előzetesen benyújtott dolgozatok írásbeli értékelést kaptak, melyet a zsűri beszámított a végleges helyezések odaítélésénél.

A résztvevő hallgatók előadásai magas színvonalú mérnöki tudásról tanúskodtak, az elkészült PowerPoint bemutatók szemléletesek és jól áttekinthetők, értelmezhetők voltak. Külön kiemelést érdemel az egységes és esztétikus megjelenítés, melyre a kar oktatói és hallgatói is felhívták a figyelmet.

Az I. és II. helyezett, Tolnai Katalin és Faragó Alíz

Az előadások elhangzása után a zsűri tagjai és a jelen lévő oktatók, hallgatók kérdéseket tettek fel az előadóknak. A zsűri a feltett kérdésekre adott válaszokat is figyelembe vette a rövid tanácskozás során. Ezen kívül a helyezések odaítélésénél figyelembe vették a dolgozatban leírtakat, az előadás színvonalát, stílusát.

A zsűri az értékelést követően az alább felsorolt hallgatókat jutalmazta:

I. helyezést ért el Tolnai Katalin.

II. helyezést ért el Faragó Alíz.

III. helyezést ért el Csernenszky Márton.

A díjazottak könyvjutalomban és tárgyi jutalomban részesültek.

A zsűri határozatának értelmében minden helyezett dolgozatát, valamint Bencs Balázs munkáját az OTDK-n való részvételre javasolja. A zsűri a többi dolgozat készítőit könyvjutalomban részesítette.

A megrendezett házi TDK-konferenciáról elmondható, hogy a bemutatott dolgozatok magas színvonalúak voltak. A konferencia hozzájárult ahhoz, hogy a megkezdett kutatásokat folytatva a hallgatók sikeres és elismert mérnökök lehessenek.

Dr. Jancsó Tamás
főiskolai docens, a zsűri elnöke

A zsűri

SZAKMAI ÉLET A PÉNZÜGYI ÉS SZÁMVITELI INTÉZETBEN

Bár november végén lezárult a Pénzügyi és Számviteli Intézet által szervezett nagysikerű Versenyképesség – Fejlődés – Reform adózási és számviteli konferencia a Közgazdaságtudományi Karon, de az élet természetesen nem áll meg Intézetünkben sem.

A következőkben a három legújabb szakmai tevékenységünket szeretném bemutatni!

A Soproni Televízióval együttműködésben hétfőnként 19.15-től látható a Soproni Krónika adása után az „AdóZ-Zunk!" című műsor, melyben az Intézet oktatói, munkatársai és a pénzügyi szakirányú hallgatók az aktuális pénzügyi, adózási kérdésekről tájékoztatják a lakosságot, a tisztelt nézőket.

Bár a cím az adózáshoz kapcsolódik, a témák szélesebb körből kerülnek ki, hiszen kitűzött célunk, hogy mindenki számára érthetően beszéljünk a személyi jövedelemadóról, az adózásról, befektetési tanácsokról, a cégek átalakulásáról és a lakásfinanszírozásról. Szívesen válaszolunk a felmerülő kérdésekre, illetve mutatunk be érdeklődésre számot tartó témákat.

A HVG adózási társ-honlapjával, az Adózónával (www.adozona.hu) történő együttműködés keretében adózási tanácsokat adunk a honlapot felkereső személyek és vállalkozások számára, az őket érdeklő kérdésekben. Munkatársaink tollából olvashatnak cikkeket az EVÁ-ról, az SZJA-ról az EKHO-ról, az ÁFÁ-ról és a társasági adóról. Folyamatosan születnek a cikkek, ahogyan változnak jogszabályok, így érdemes rendszeresen visszatérni a honlapra.

Végezetül a Pénzügyi és Számviteli Intézet készülő saját honlapjára szeretném felhívni a figyelmet, mely a www.spek.hu címen megtalálható. Elkészülte után a honlap elsősorban a leendő pénzügyi BSC-s hallgatók számára nyújt fontos ismereteket, illetve a hallgatóink számára tartalmaz letölthető oktatási anyagokat, illetve segítséget a karrier-, ill. pályaválasztáshoz, nyelvvizsgához. Természetesen vidámabb anyagok is helyet kapnak, így például a dolgozatokból kiemelt diákbölcsességek és a vidám intézeti bulik fényképei.

A vállalkozások és a szakemberek számára is fontos lehet a honlap, ahol hírekkel, tanulmányokkal, tréningekkel, tanácsadással állunk rendelkezésükre.

A jövőben folyamatosan fogjuk fejleszteni a www.spek.hu honlapunkat, látogassanak el hozzánk! A TV előadásokat is folytatni fogjuk, reméljük, hétfő esténként találkozunk a televízió képernyője előtt!

Szóka Károly egyetemi adjunktus
NYME-KTK Pénzügyi és Számviteli Intézet

A MI AULÁNKRÓL

Joggal büszke a Közgazdaságtudományi Kar az új aulájára. Tágas is, szép is, új is.

A hallgatók is kedvelik, fontos közösségépítő térré vált az átadását követően. Miután a város támogatásával valósult meg, a kar úgy tekint rá, mint a város és az egyetem közötti kapcsolat „élő" példájára. Számos ideillő városi nagyrendezvény helyszíne volt már az elmúlt hónapokban és egyéb rendezvények helyszíneként is egyre kelendőbb.

A kar vezetése, ennek őszintén örül, ám szeretné, ha az új aula még sokáig maradna olyan, mint ma: újszerű, szép és tiszta. A rendezvények minősége, kulturált lebonyolítása ezért elsőrendű szempont a bérbeadáskor, valamint az, hogy ez egy oktatási intézmény tere. Az oktatást a bebocsájtott rendezvények nem zavarhatják. Politikai rendezvényeknek nem kívánunk helyet adni, ám annál inkább örülünk, ha egy-egy városi középiskola rendezvényét fogadhatjuk, vagy olyan nagy sikerű rendezvényt a falaink között, mint a közelmúltban az egyházi civil szervezetek által szervezett Csoóri Sándor-est a Magyar Kultúra Napján - mondta Dr. Wilfing János, a dékáni hivatal vezetője.

SZENT KINGA SZABADEGYETEM – MÁSODIK ELŐADÁS

A Szabadegyetem 2. előadására 2007. október 16-án került sor a Hotel Famulus Oktatószállodájának Budapest Konferenciatermében.

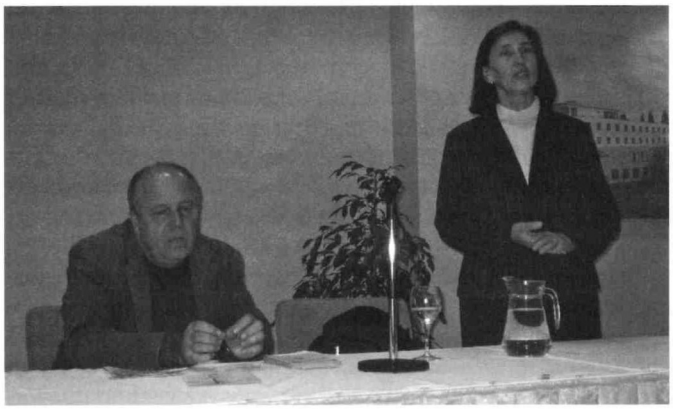

Dr. Pálfalvi Lajost Varga Józsefné dr., egyetemi docens, az AK oktatási dékánhelyettese, a Szent Kinga Szabadegyetem egyik főszervezője köszöntötte, és mutatta be az érdeklődőknek.

Dr. Pálfalvi Lajos, a Pázmány Péter Tudományegyetem Lengyel Tanszékének vezetője, több mint 120 fős hallgatóságnak tartott előadást a romantikus hagyományokról a lengyel irodalomban. Előadásában Adam Mickiewicz (1798-1855) egyik fő művére - amelyet egyben a lengyel nemzeti irodalom a legjelentősebb darabjának tekint - a történelmi múltakat idéző „Ősök"-re helyezte a hangsúlyt.

A litván születésű Mickiewicz a lengyel romantika legnagyobb alakja. Az „Ősök" című drámai költeményének különlegességét adja, hogy különböző időszakokban keletkezett (1823-1832) és más-más műfajban íródott. Az egyes részeket a főhős alakja köti össze. Az „Ősök"-et először 1901-ben vitték színpadra, azóta a cenzúra számtalanszor betiltotta előadását, ugyanis a mű a mindenkori elnyomók elleni lázadásra hangolta a közönséget.

Karunk hallgatói mellett középiskolai irodalomtanárok és a lengyel gyökereiket ápolók nagy érdeklődéssel figyelték a lengyel romantikus irodalmat feleleventő előadást.

A soron következő előadás keretében Jelenits István szerzetes tanár megismerteti az érdeklődőket a piaristákkal. Előadásában a piaristákról, mint a lengyel és a magyar kultúra közötti kapocsról beszél majd. A 3. előadásra 2007. november 20-án került sor 18.00 órai kezdettel a Hotel Famulus Budapest Konferenciatermében. Újdonság, hogy az előadás élőben hallgatható az interneten a http://ak.nyme.hu és a www.bmcradio.hu oldalakon. Az online hallgatáshoz a Winamp telepítése szükséges. A közvetítés a BMC Rádió támogatásával valósul meg.

Printz-Markó Erzsébet
Tanársegéd, PhD-hallgató, a Szent Kinga Szabadegyetem programreferense

XI. APÁCZAI NAPOK

Az Apáczai Csere János Kar, amely 2008-ban ünnepli jogelődje fennállásának 230. évfordulóját, 2007. október 18-20. között rendezte meg a XI. Apáczai Napok Tudományos Konferenciát.

Az Apáczai-szobor koszorúzásánál Nyisztor Ilona énekelt (Fotó: Nemes Zsolt)

A hagyományoknak megfelelően a konferencia a 12 szekcióban ülésezett, több mint 200 előadót hallgathattak meg a résztvevők. A konferenciának a 2007. január elején átadott IV. számú oktatási épület, az I. számú oktatási épület, illetve a kar oktatószállodája, a Hotel Famulus adott otthont.

A három napos rendezvény nyitónapján a plenáris ülésen Prof. dr. Pukánszky Béla egyetemi tanár: A magyar pedagógusképzés értékei , majd Nyisztor Ilona előadóművész: A moldvai csángó kultúra című előadását hallhatták. Ezt követően az Apáczai Galériában a kar művésztanárainak kiállításmegnyitóján, majd az Apáczai-szobor koszorúzásán vettek részt az érdeklődők. A nyitónap programja állófogadással zárult. A konferencia második és harmadik napján a résztvevők a Tantárgypedagógia-Projektpedagógia; Gyógypedagógia; Magyar nyelv és irodalom; Idegen nyelv és irodalom; Turizmus; Társadalomtudomány, Felnőttképzés és közművelődés; Szociálpedagógia; Matematika és természetismeret; Testnevelés; Énekzene; Vizuális nevelés; Könyvtár; Gyakorlóiskola szekcióiban és alszekcióiban hallhattak előadásokat. Több éves hagyományoknak megfelelően a konferencia rendezvényeit a zenetanári hangverseny műsora gazdagította.

A konferencia résztvevői tartalmas előadásokat hallhattak, gyümölcsöző szakmai vitákban, eszmecserékben vettek részt. A konferencia táska részeként az előző évi előadások anyagát tartalmazó két kötetes tanulmánykötet, és a 2007-es előadások absztraktkötetét is átvehették.

A rendezvénysorozat adott otthont a Közgyűjteményi Napok könyvtári-, levéltári-, illetve múzeumi előadásainak; a Felsőoktatási Kollégiumok Országos Szövetsége (FEKOSZ) szakmai találkozójának; valamint a „Közös értékeink - közös hagyományaink" című gyógypedagógiai workshopnak is.

NM

AZ ÉLŐHELYEK VÉDELMÉNEK ÚTTÖRŐI: VAD- ÉS TERMÉSZETVÉDELMI PROGRAMOK A LAJTA-HANSÁG RT. TERÜLETÉN

1992-ben dr. Faragó Sándor, a Nyugat-magyarországi Egyetem akkori docense, és dr. Nagy Frigyes vezérigazgató, c. egyetemi tanár vezetésével indult két projekt a Lajta-Hanság Rt. területén, nevezetesen a Lajta- és a Moson-projekt.

Haraszthy László, a világ természetvédelmi alap (WWF) magyarországi képviselete igazgatója (aki szintén részt vállalt az alapításban) az Országgyűlés illetékes bizottsági vezetőihez írott levelében nem sokkal később a következőképpen vélekedett az eredményekről: "A Lajta-Hanság mezőgazdasági Rt. területén működik a Lajta- és a Moson projekt. mindkettő az Európai Unió agrárkörnyezet-védelmi elvárásait hordozza, illetve az agrártermelés és a természetvédelem összehangolását jól szemlélteti. A soproni Erdészeti- és Faipari Egyetem Vadgazdálkodási Tanszéke által tudományos igényességgel modellezett, a WWF által is finanszírozott programokat a Lajta-Hanság Rt. területén valósítják meg. Az eddigi tapasztalatok szerint a gazdálkodás érdekeinek sérelme nélkül igen komoly természetvédelmi eredményeket értek el." A projekt bemutatása nagy sikert aratott az 1993-as nemzetközi vadászati kiállításon.

Az Európai Unió 1992-ben hirdette meg az agrárpolitika átfogó reformját. Ennek fő célja, hogy az állandóan nyomasztó túltermelés helyett a természettel összhangban álló, a vidéki életformát támogató elvek érvényesüljenek. Magyarország évtizedekig a mennyiségi termelés bűvkörében élt, melynek a környezetre gyakorolt hátrányos hatásai egyre nyilvánvalóbbak lettek. Irányt kellett tehát váltani, amely nem csupán pénzt, hanem a mentalitás megváltoztatását igényelte. A Lajta-Hanság Rt., mint az ország egyik történelmi nagybirtoka már akkor elindult ebbe az irányba. Saját forrásai mellé igyekezett külső pénzügyi segítséget is megnyerni az „ügynek". Nyilvánvaló azonban, hogy az előrelépés nem csupán pénzkérdés, hanem a termelés és a tudomány képviselőinek csapatmunkája szükséges a természeti környezet érzékeny kezeléséhez.

Lajta-Projekt Fogolyvédelmi Program a Lajta-hanság Rt. területén

A Lajta-Hanság Rt. mosonszolnoki kerületében Faragó Sándor vezetésével 1984 óta folytak komplex mezei élőhely- és vadpopuláció-vizsgálatok. A kutatási eredmények gyakorlatba történő átültetésének szándéka hívta életre az immár kiteljesedett LAJTA-PROJEKT-et 1992-ben azzal az elsődleges céllal, hogy a mezőgazdasági területek indikátorfajának tekintendő, Magyarországon, erősen megfogyatkozott fogoly (Perdix perdix) populációjának kömyezetjavításával állománysűrűségét növelje. Ennek megfelelően folyamatos élőhelyfejlesztések történ-

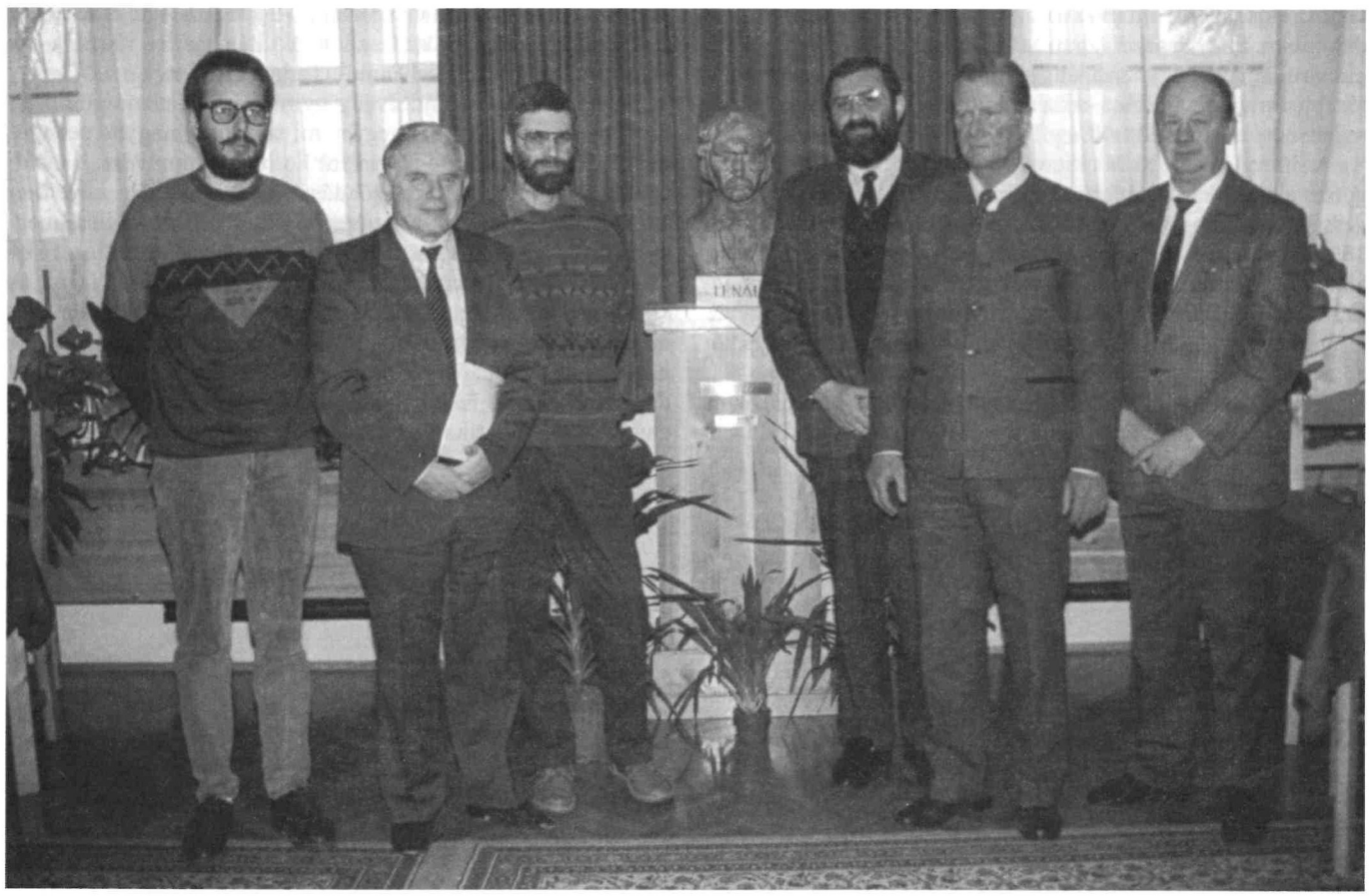

A Lajta- és a Moson-Project résztevői az ünnepélyes aláíráskor, 1992-ben a Szent István Hotelben

tek, melyek célja a nagytáblás mezőgazdaság negatív hatásainak kiküszöbölése, de legalábbis csökkentése volt.

A fogoly erősen kötődik mindenféle növényzet szegélyéhez. Azért is csökkent az állománya drasztikusan, mivel az intenzív mezőgazdálkodás során, nagy táblák kialakulásával, a korábbi állományszegélyhossz a töredékére csökkent. Az élőhely fejlesztések olymódon igyekeztek kedvezőbb állapotot teremteni, hogy az ne menjen a növénytermesztés rovására. Az alkalmazott módszerek a következők voltak: vegyszermentes táblaszegélyek, kaszálatlan gyep és lucerna szegélyek, gyomsávok két termesztett növény között, parlagterületek, később aratott gabonaszegélyek, vadföldek, tárcsázott feketeugar sávok kialakítása és racionálisan vegyszerezett silókukoricák. Az élőhelyjavító beavatkozások között szerepelt az erdősávok gyepszint kaszálásának megtiltása is. Az élőhely fejlesztések hatására az 1989-1991. években fészkelő 26, 29, 27 fogolypár helyett, 1992-ben 93, 1993-ban 125, 1994-ben 161, 1995-ben 168 párt tartottak nyilván a tavaszi számlálások alkalmával.

Az élőhely fejlesztések mellett a projekt hivatásos vadásza intenzív predátor-gyérítést folytatott, melynek során kizárólag csak a vadászható fajokat: rókákat, kóbor macskákat és kutyákat, dolmányos - és vetési varjakat, szarkákat és szajkókat lőtte. (A védett ragadozófajokat természetesen kímélték, hiszen csak úgy adhattak széles körben elterjeszthető módszereket, példákat, ha azok a természetvédelmi érdekekkel mindenütt az országban összhangban voltak).

Az élőhely fejlesztés és a predátor-gyérítés együttesen teremtették meg azokat a feltételeket, amelyek az eredményes fogoly fészkelés és a sikeres csibenevelés alapjai. E beavatkozások hatására a fészkelő állomány sűrűsége és az augusztusi állománynagyság hatszorosára növekedett. A legkedvezőbb környezeti adottságú 1994-es évben az augusztusi állománynagyság elérte az 1085 példányt, ami 35,17 pd/km2 állománysűrűségnek felelt meg, míg 1989-ben ez az érték csupán 180 példány, illetve 5,84 pd/km2 érték volt.

A LAJTA-PROJEKT volt a „vezérhajója" az 1993-ban indult MAGYAR FOGOLYVÉDELMI PROGRAM-nak, mely 10 helyen működött az országban a Vadgazdálkodási Alap támogatásával. A LAJTA-PROJEKT legnagyobb eredménye azonban az volt, hogy példáját követve 1995-ben több mint 100 vadászterületen folyt már élőhely fejlesztési munka.

A Moson Projekt Természet- és Vadvédelmi Terület létrehozása és működtetése a Lajta-Hanság Rt. területén

A nyugat-magyarországi Kisalföldön és a vele határos ausztriai és szlovákiai területeken él a globálisan veszélyeztetett túzok (Otis tarda) Kárpát-medencei állományának mintegy 10%-a, azaz körülbelül 120-130 egyed. Globális veszélyeztetettsége révén hazánkban fokozottan védett faj, s így szerepel a Magyar Vörös Könyvben is. Egyedszáma az elmúlt évtizedekben fokozatosan csökkent Magyarországon, a 90-es évek elején számuk 1100-1300 példány volt. A csökkenést kiváltó okok között első helyen a mezőgazdálkodásból fakadó veszteségek említendők. Ennek következtében a populációk a veszteségeket, különösen a hirtelen, sokkszerűen fellépő hatások okozta csökkenést képtelenek kompenzálni. Ilyen veszteségek érték a magyar túzokállományt az 1980-as évek közepén, amikor egymást követő két télen - főképpen elvonulásokból (irány: Olaszország, Balkán) -, mintegy 1000 példányos csökkenést mutattak ki. Hasonló téli veszteségek korábban is érték a túzokokat hazánkban (pl. 1928/29, vagy 1940/41), de az akkori extenzív mezőgazdasági technológiák mellett a túzokállományok magas szaporodási képességük révén hamar regenerálódtak. Mindez az elmúlt évek intenzív gazdálkodása következtében erősen megváltozott, az éves szaporulat csak az állományok szintentartására volt elégséges.

A mezőgazdasági területeknek kiemelt szerepük van a túzokvédelemben. A túzokokat ugyanis nem lehet megtartani a természetes sztyeppei (pusztai) élőhelyeken, onnan már évszázadokkal korábban megkezdték az áttelepülést a mezőgazdasági területekre. A fészkelőhely megválasztása időszakában még intenzív mezőgazdasági viszonyok között is jobb feltételeket talál, mint a gyepeken. A fészkelés során történő mezőgazdasági munkák azonban a fészkek, így a szaporulat jelentős részét elpusztítják. Ez az ellentmondásos helyzet eredményezi azt, hogy e veszélyeztetett fajt nem lehet megmenteni kizárólag természetvédelmi területeken, s a hagyományos természetvédelmi módszerekkel, egyszerűen azért, mert egyedeinek nagy része nem ott él. A korábbi magyarországi, s a spanyolországi tapasztalatok azt mutatták, hogy a dürgő- és fészkelőhelyek egy részének alkalmassá, "túzokbarátivá" tétele biztosítani tudja a szaporodás, csibenevelés eredményességét, s a populációk egyedszámának növekedését. Az erre vonatkozó kísérletek eredménnyel jártak a Dévaványai Tájvédelmi Körzet saját tulajdonú földterületein és eredménnyel jártak a jogi értelemben védett területen kívül is a LAJTA-HANSÁG Rt. területén, az úgynevezett Moson-projektben.

A projektet 1992-ben hívták életre úgy, hogy a csatlakozó osztrák és szlovák területeken is megindult a védelmi munka, mindenütt a lehetőségek szabta határok között. 1992-ig a PROJEKT területén 20 példányos túzokállományt regisztráltak, melynek éves szaporulata 0-2 csibe volt. Ez az alacsony, vagy elmaradó szaporulat az állomány lassú csökkenését eredményezte, jobb esetben az elpusztult egyedek pótlását biztosította. 1992-ben 1232 hektárt vontak be a munkába, elsősorban oly módon, hogy extenzíven művelték, vagy parlagon hagyták. Ennek eredményeként 17 túzokcsibe nevelődött fel. A téli veszteség 2 darab volt. 1993-ban az induló állomány tehát 35 példány volt. Ez évtől különböző növénysávok (repce, borsó), úgynevezett túzokföldek (15-18 m) kialakításával növelték a terület téli és fészkelési időbeni eltartóképességét. Fenti beavatkozásokon kívül a szomszédos területek, illetve a túzokföldek kezelésére, a vadgazdálkodásnak a túzokvédelmet segítő folytatására mind magyar, mind osztrák oldalon szigorú, szerződésben rögzített előírásokat foganatosították. 1994-ben két átteleplő madárral gyarapodva 37 példány az induló állomány, s abban az évben ismét eredményes volt a szaporulat, 13 csibe nevelődött fel. Az év végén már pontosan 50 túzokot számláltak. Az 1995. év végén 65 példányos állománynagysággal zártak. Az élőhelygazdálkodással, de nem természetvédelmi területen elért állománynövekedés példa nélküli a közép európai gyakorlatban, hiszen 4 év alatt a túzokállomány nagysága 3,25-szörösére nőtt.

Vincze Judit
intézeti mérnök

A DONI HŐSÖKRE ÉS HALOTTAKRA EMLÉKEZTEK MOSONMAGYARÓVÁRON

Az ünnepség istentiszteletttel kezdődött az óvári templomban, ahová csapatzászló alatt egységesen vonultak be a Történelmi Vitézi Rend és a Honvéd Hagyományőrző Egyesület /HOHE/ tagjai. Az ünnepségen részt vett Szabó Miklós, a város polgármestere és az ünnepséget támogató határőr-, rendőrtisztek is. Az istentiszteleten Nagy József plébános, kanonok úr méltó szavakkal emlékezett a második hadsereg doni tragédiájára.

A résztvevők a szentmise után - a közeli temetőbe - a Hősi Emlékműhöz vonultak, ahol folytatódott a megemlékező, tisztelgő ünnepség. Az ünnepséget vitéz Harmath Lajos veterán alezredes, a HOHE elnöke nyitotta meg. Arany János "Rendületlenül" című versének elhangzása után Dr. Kocsis Ferenc rendőr százados tartott a Doni tragédiát bemutató beszédet:

"Immár 65 év telt el azóta, hogy a szovjet Vörös Hadsereg óriási túlerejű támadása az állásaikban készültségben álló honvédeinkre zúdult. A támadás 1943. január 12-én 9 óra 45 perckor indult meg, melyet hatalmas pergőtűz vezetett be. Megremegett a föld, irtózatos hatású tüzérségi, aknavető és Sztálin orgona lövedékek csapódtak be, lángtengerré változtatva a környéket. Az orosz gyalogság támadása - mintha egész erdők indultak volna meg - ezután következett. A doni harcok megmutatták, hogy nincsen olyan kritikus helyzet a világban, amelyből számunkra, magyaroknak nem létezne kiút. Katonáink bebizonyították, hogy hősies küzdelemmel vívható ki a nemzet ön és megbecsülése".

Az ünnepi beszéd után Bérci Csaba tanár Wass Albert "Üzenet haza" című versét nagy átéléssel szavalta el. Koszorúzással folytatódott az ünnepség. Az önkormányzat részéről Szabó Miklós polgármester koszorúzott. Koszorúzás után a jelenlévők közösen énekelték el a székely himnuszt.

Nagy örömünkre szolgál, hogy Mosonmagyaróvárhoz közeli falvakban egyre többen szerveznek a doni tragédiára emlékező megmozdulásokat. Ezeknek a meghívásoknak a HOHE Helyi Szervezete örömmel tesz eleget. Segíti az ünnepség megrendezését szavalatokkal, ünnepi szónoklattal és katonai dalokkal. Ezúttal - immár harmadik alkalommal - nagy érdeklődés közepette zajlott le a Darnózseli községben szervezett "doni ünnepi megemlékezés". A HOHE ezúttal 18 fővel vett részt a falu emlékművénél, a kopjafánál, a II. világháborús hősi halottak emlékére rendezett ünnepségen. Dr. Galla Gábor plébános úr által megtartott litánia után - a szép számmal megjelent helyi lakosság előtt - megkezdődött az ünnepség. A helyi általános iskola diákjai szavalatokkal, az "Őszi Rózsa" kórus tagjai énekekkel, dalokkal; Fazekas Zoltán polgármester pedig az ünnepséghez méltó megnyitó beszédével vett részt.

A központi ünnepi beszédet itt is Dr. Kocsis Ferenc rendőrszázados tartotta. Beszédében kiemelte: „Vérveszteségünk hatalmas volta bizonyítja, hogy katonáink nem hátráltak meg a túlerő elől, kötelességüket esküjükhöz híven önfeláldozó terjedő teljesítették." A helyi Nyugdíjas Klub énekkarának szereplését és Markó Lajosné beszédét nagy tetszéssel fogadták a megjelentek. A meghitt ünnepség koszorúzással és a Himnusz közös éneklésével fejeződött be.

Dr. László László

forrás: www.hm-him.hu

125 ÉVE SZÜLETETT A KIVÁLÓ PROFESSZOR, AZ ÜZEMTAN TANÁRA VILÁGHY KÁROLY (1883-1975)

Akinek élete szorosan egybefonódott a gazdasági szakoktatással és kutatással.

Világhy Károly 1883. október 8-án Veszprémvarsányban született. A gazdálkodással már gyermekkorában megismerkedett, hiszen édesapja a pannonhalmi főapátság uradalmában gazdatiszti állást töltött be. Elemi iskoláit a Veszprém megyei Lázi községben végezte, 1897-től - a főapáti ösztöndíjjal - a pápai bencés algimnáziumban 4 éven át tanult, majd a győri bencés főgimnázium következett, ahol két évet töltött. A középiskola utolsó két esztendejében a veszprémi piarista főgimnáziumban tanult, 1905-ben itt kapta kézhez érettségi bizonyítványát.

A különböző egyházi iskolákban eltöltött nyolc esztendő érthetően befolyásolta pályaválasztását, az esztergomi érseki hittudományi főiskolán folytatta tanulmányait. Egy év után azonban súlyos betegsége miatt abba kellett hagynia teológiai stúdiumait. Felépülésének három esztendeje alatt szüleinél lakott, ahol egyre gyakrabban és egyre nagyobb kedvvel segítette apja munkáját. Ezek az élmények döntő befolyással voltak sorsának további alakulására.

Felgyógyulása után, 1909-ben az Óvári Gazdasági Akadémia hallgatója lett, ahol az érdeklődő, élénk szellemű diák szakmai kérdésekben is felkeltette tanárai figyelmét. Újhelyi Imre igazgató tanácsára a szakoktatási pálya mellett döntött. 1912-ben kapta kézhez oklevelét, és előbb egy hónapig a jászberényi, majd 1913 végéig a békéscsabai földművesiskola szakoktatói gyakornokává nevezték ki. 1913-ban visszakerült Óvárra, ahol a gyakorlati tanszéken kapott "gyakornoki" állást. 1914-ben gazdasági tanári szakvizsgát tett és az oktatás mellett megbízást kapott az akadémiai gazdaság számadásainak vezetésére.

Az I. világháború kitörése után 1916-ig katonai szolgálatra hívták be ennek letöltése után - az oktatás mellett - 1917 és 1918-ban a rajkai járás mezőgazdaságának irányítását, közelebbről a gabonabeszolgáltatások ellenőrzését, irányítását bízták rá. 1920-tól érdeklődése fokozatosan a közgazdaságtudomány felé fordult, s a féléves tanulmányi szabadság adta lehetőségeket kihasználva a Műegyetem közgazdasági fakultásán hallgatott előadásokat, majd 1922-ben szigorlatozott. Ekkor átvette az Akadémia üzemtani tanszékének vezetését. Az intézet 1942-ben főiskolai rangra emelkedett, Világhy Károlyt pedig nyilvános rendes tanárrá nevezték ki. A háború utolsó és rendkívül nehéz éveiben, 1943-1945 között "prodékáni" kinevezést kapott.

A II. világháború befejezése után, 1946-tól az új szervezeti keretek között működő Agrártudományi Egyetem Magyaróvári Osztályán a mezőgazdasági üzemtan tanáraként oktatott és megerősítették egyetemi tanári címét. 1949-ben, a hazai agrárfelsőoktatás ismételt átszervezése után nyugállományba helyezték, ő azonban tovább dolgozott. Már nyugdíjasként a Földművelésügyi Minisztérium óvári mezőgazdasági kísérleti intézetében - mint tudományos kutató - dolgozott és gabonafélékkel, valamint a burgonyatermeléssel kapcsolatos területeken végzett kutatásokat. Több évtizedre visszamenőleg feldolgozta a magyarországi cukorrépatermelés eredményeit. A mosonmagyaróvári Agrártudományi Főiskolától 1962-ben arany-, majd az akkor már keszthelyi Agrártudományi Egyetem karaként működő óvári intézménytől 1972-ben gyémántdiplomát kapott.

Világhi Károly (1883-1975)

Világhy Károly élete szorosan egybefonódott a gazdasági szakoktatással és kutatással. Az I. világháború előtti időszakban energiájának egy részét a tejtermeléssel kapcsolatos etetési (lucerna, takarmányrépa) kísérletek kötötték le. A világháború befejezése után azonban mind az oktatói, mind pedig kutatói tevékenysége a mezőgazdasági üzemtannal fonódott össze. Előadásain és gyakorlati foglalkozásain hallgatóival igyekezett megismertetni az export-import, a pénz- és hitelügyletek, továbbá a vámpolitikának a mezőgazdaságra gyakorolt hatását. Felhívta a figyelmet arra, hogy a különböző monopolszervezetek és a tőzsde milyen szerepet játszanak a termékek értékesítésénél. Hangsúlyozta a szövetkezetek fontosságát a kül- és belföldi piacokon.

Az 1929-1933-as gazdasági válság idején a szaklapokban ("Mezőgazdaság", "Mezőgazdaság és Kertészet", stb.) megjelent cikkei a válságból való kilábalás lehetőségeiről tájékoztatták az olvasókat, és kiemelte a hagyományos termelési struktúra átalakításának szükségességét. Véleménye szerint egy-egy "üzemterv" elkészítésekor az üzemszervezés tudományos igényű megvalósítására nyílik lehetőség, s ennek segítségével kialakítható egy optimális termelési struktúra.

Előadásaiban mindig hangsúlyozta a mezőgazdasági iparok szerepét, kiemelten foglalkozott a szesz- és cukorgyártás fontosságával, azok közgazdasági jelentőségével.

Tevékeny tagja volt több szakbizottságnak, így 20 éven át elnöke a mezőgazdasági munkabér-megállapítói bizottságnak. 1926 és 1943 között az Óvári Akadémia tanárvédnöke volt. Külföldi tanulmányútjai során megfordult a legtöbb nyugat-európai országban, járt Ausztriában, Németországban, Svájcban, Olasz- és Franciaországban.

Szakmai és közéleti tevékenysége elismerést váltott ki kortársai között. Világhy Károlyt méltán tartották a szép hagyományokkal rendelkező magyar üzemtani iskola (Hensch Árpád, Juhos Lajos, Ormándy János, Reichenbach Béla, stb.) jeles alakjának.

1975-ben, 92 éves korában - szeretett városában - Mosonmagyaróváron halt meg, és kérésének eleget téve itt temették el.

Mint óvári gazdásznak (1943-1947) megadatott, hogy részt vehettem az üzemtan professzorának előadásain és írásommal megemlékezhettem a kiváló tudósról.

Dr. László László

FÉLÉVZÁRÓ KIRÁNDULÁS TANULÁSSAL

Hallgatóként ki ne tartaná jó ötletnek a tanulmányi kirándulást? Így volt ez a mi óvodai gyakorlati csoportunk félévzáró óráján, 2007 decemberében is. S lám, megszerveztük.

Pércsi Eszter végzős óvodapedagógus szakos hallgatótársunk így szólt: Nézzétek meg, mi az én hobbim! Irány Győr - a Széchenyi István Egyetem teteje -, a csillagvizsgáló.

Ne csak oda menjünk, hozzánk is gyertek! - szólt Varga Eszter. Menjük el az oviba, ahol gyakorlaton voltam - irány Darnózseli!

Azonban Sopronból Darnózseli ,szinte elérhetetlen.

Segítségünkre sietett Fazekas Zoltán úr, Darnózseli polgármestere, aki a falu kisbuszát küldte értünk a győri állomásra. Ezután látogatást tettünk a falu napköziotthonos óvodájában, ahol Soósné Wurm Ildikó óvodavezető és kollégái kalauzoltak bennünket. A színes szakmai program mindannyiunkat elvarázsolt. Gyakorlati helyünkön osztatlan (vegyes életkorú) csoportban dolgozunk. Jó volt látni, tapasztalni az osztott (életkor szerinti) óvodai életmódszervezést. A gyerekek játéka, kapcsolatteremtése más volt, mint „itthon", mégis élményt adott. Szívesen és bátran játszottak velünk, s pár perc után úgy éreztük, mintha tényleges gyakorló helyünk lenne a kis falusi óvoda.

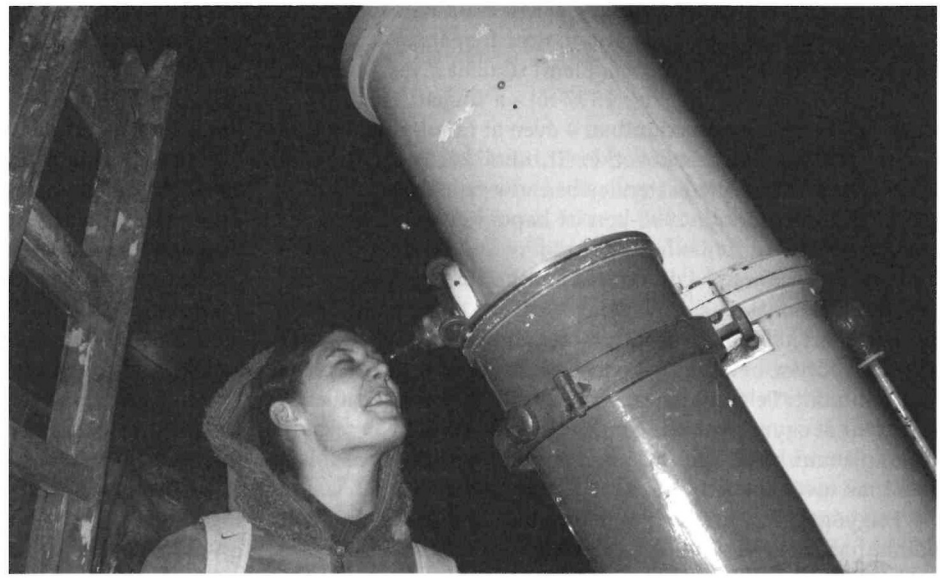

Hahó, holdlakók! Kukucs!

Eszter büszke volt lakóhelyére, kicsit irigykedtünk is - hozzánk mikor megyünk?

Délután Győr kultúrtörténeti emlékeivel ismerkedtünk, majd sötétedéskor indulhatunk a csillagvizsgálóba! Eszter és édesapja élményszerű bemutatóját csak a viharos szél és a rettenetes hideg zavarta.

Tudjátok milyen szél zúg, fagy tarol a 6. emelet magasságában lévő csillagvizsgálóban?

Az 1955-ben készült távcső és a közelről látható Hold megmarad emlékezetünkben - talán örök időkre.

Eddig minden tanévben kirándultunk, - de ilyen messze még nem jártunk.

Jó volt, hogy tanárunk, Molnár Katalin főiskolai docens és gyakorlatvezető óvónőnk, Menyhárt Ildikó is elkísért bennünket. Már együtt tervezzük a következő kirándulásunkat, vagy találkozónkat. Ki tudja? - hiszen végzősök vagyunk.

A csoportot Molnár Katalin főiskolai docens és Menyhárt Ildikó óvónő is elkísérte

NYME BPK
óvodapedagógus szak
3./3/A csoport

NICSAK, KI BESZÉL?

Egy végzős hallgató gondolatai a természetvédelmi mérnöki szak helyzetéről.

A természetvédelmi felsőoktatás nappali tagozatának időszámítása Sopronban 2003 őszén vette kezdetét. Az ez idő óta eltelt négy és fél év alatt a nagy múltú erdőmérnökképzés kis unokájaként született szak mind az oktatás, mind az egyetemi élet terén nagy port kavart.

Mit is rejt ez a porfelhő, és honnan is fúj a szél?

Számtalan nyílt titokként kezelt indulat bujkál a színfalak mögött, melyekről örömmel rántom most le a fekete vásznat, remélve, hogy ezzel mindnyájunk tisztánlátását szolgálom.

A természetvédelmi mérnöki szak megjelenése nagy feltűnést keltett, hiszen sem matematikát, sem fizikát és kémiát nem oktattak, az elsős hallgatóknak nem kellett hétről hétre ábrázoló geometria feladat felett görnyedezve konstatálni a déli harangszó jóságos ébresztő zengzetét. A természetvédelmi képzés hallgatóinak soraiban nagyítóval is nehéz volna hagyományos értelemben vett műszaki mérnöki szemléletű emberre lelni. A kar oktatásának történetében egy hajó új vizekre evezett. Lassan megkezdődött egy ifjú hivatás új szemléletű vezéregyéniségeinek kinevelése, akik képesek alapkutatások vezetésére és értékelésére, a természeti környezet elemeit közvetlenül hasznosító tevékenységek fenntartható fejlesztésének koordinálására. A szakindítás azonban kari viszonylatban alacsonynak tekinthető követelményszinttel járt, ami a hallgatótársadalomban önkéntelenül is ellenérzést táplált.

A jelenség természetesnek tekinthető, hiszen egy új képzésnek, egy kiteljesedő szakmának mindig ki kell taposnia a maga útját. Nincsenek évszázadok óta kőbe vésett metodikák, kipróbált tantervek, évről évre sorra születnek a tankönyvek és jegyzetek, s a szak napjainkban neveli ki az új nemzedéket oktató doktorait, professzorait, szaktekintélyeit. E folyamat évtizedek sorát követeli, addig viszont szembesülnie kell mind a természetvédelmi mérnök hallgatóknak, mind a szakot alapító és a szak felé lojális tanároknak az egyetemi közvélemény kritikus és szkeptikus magatartásával.

És a diákélet? Országszerte köztudott, hogy a soproni egyetemisták a legendás selmecbányai akadémia szellemiségének büszke utódai. A hagyományápolásban szintén nagy változásokat hozott - a vadgazda mérnök képzéssel karöltve - a három év alatt teljesítendő főiskolai szintű szak bevezetése. Az új forma következtében szűk három év keretei közé szorult a kifinomult diákszokások minden mozzanata, s ez az öt éves szigorú érési folyamatot egyszerűen összetömörítette. Mondhatnánk úgy is, hogy gyorsérlelésű burschtermelés kezdődött. A két szintű képzési rendszer azonban e téren felborította a formai különbségeket, s ez kihat az egész kar őseit tisztelő diákseregére.

A fentiekhez társulva a természetvédelmi mérnöki szakkal kapcsolatos reflexszerű ítélkezések végső gyökere a gyakorló szakemberek és a tanári kar megoldhatatlannak tűnő személyes és szakmai konfliktusainak, hajthatatlan gondolkodásmódjának a hallgatóság felé való kinyilatkoztatása, melyet nemzedékről nemzedékre örökít át, lehetetlenné téve a sebek gyógyulását.

Az Alma Mater kebelében eltöltött éveim mindezek ellenére azt mondatják velem, hogy az egyre bővülő felsőoktatás hátrányaival dacoló, gondolkodó értelmiségiek - a választott hivatástól függetlenül - kiválóan képesek együttműködni a szakmai feladatokban és az eleinktől örökül kapott lelkület megélésében egyaránt. Ennek legjobb példája az elmúlt félév során a balekhét és balekoktatás bonyodalmainak áthidalása volt.

A változások szele által kavart hullámok elcsendesüléséhez, a felelősségtudatos, magasan képzett természetvédelmi tudományos elit felnövekedéséhez még sok tavasznak kell szirmait hullatnia. Vajon lesznek-e még akkor hullatnivaló szirmok? Idővel minden elválik. Addig is a jövő természetvédő értelmisége nevében a közös cél erejében való szilárd hittel, bátran nyújtom most békejobbom az egyetemi társadalom kardjai közé.

Szépligeti Mátyás

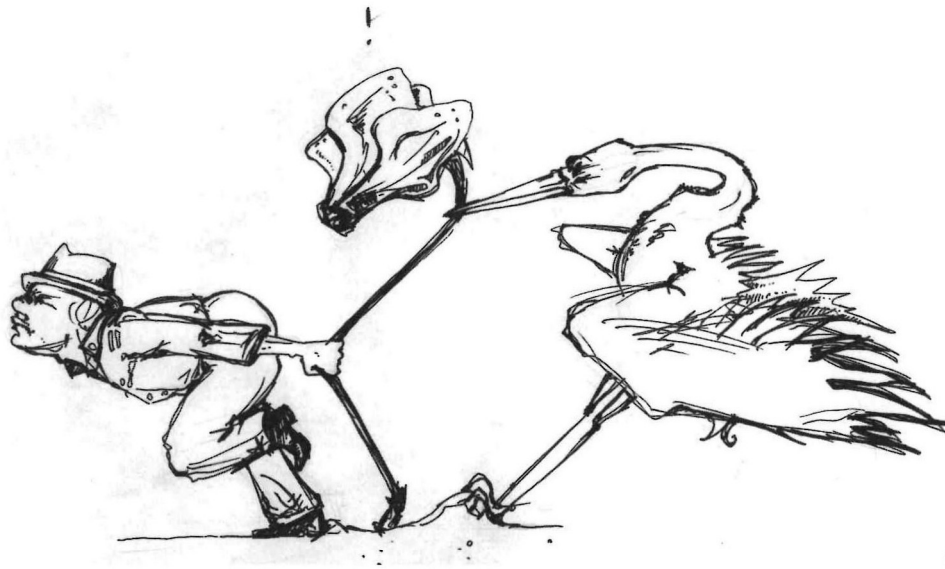

Tóth Viktória karikatúrája

I. SZOCIÁLPEDAGÓGIA SZAKEST

Az Apáczai Csere János Kar 10 éves múltra visszatekintő képzése december 5-én tartotta első szakestjét.

Stílszerűen jótékonysági céllal, valamint a városi Anya- , Csecsemő- és Gyermekotthon növendékeinek műsorával rendezték meg. Dr. Cseh Sándor dékán méltató szavakkal nyitotta meg a rendezvényt.

A nyitóműsort Sándli Zsolt hallgató konferálta fel. Az otthon kis fellépőit nem is zavarta meg a több mint száz néző, mosolyra hangoltak, és jobbára versben elmondott soraik között el is gondolkodtattak minden résztvevőt. Jutalomként a mulatságos és jól megtermett Mikulástól vehettek át ajándékot, valamint az est teljes bevételét javukra ajánlhatták fel a szervezők. Rövid szünet után a csapatok és zsűri bemutatása következett, és rögtön első feladatként indulók megírása, melyet a második feladat után kánonban el is szavalhattak. Ezeket követően sorra interaktív vetélkedők jöttek, melyeken lehetőség szerint minél többen részt vehettek csapatonként. Minden megoldhatónak bizonyult: élő szobor, 100 Ft-ból történő komplett bevásárlás blokkal igazolva, valamint meggyőző marketing.

Az első blokk után Street Dance bemutató, majd a második „nagyszünetben" a Skipping Girls fellépése következett. A zsűri oktató tagjai megköszönték a szervezőmunkát, az ötletet és nem utolsó sorban a kezdeményezést. Az összetételében kissé megváltozott bizottság nehézségek árán, de segítséggel végül összesítette a teamek pontjait. A dobogóra rendre a „B 9/1", az „Andragógusok", valamint a „Frankó dödöllék" léphettek. A feladatok kihívásai annyira feldobták a versenyzőket, hogy a záró karaokee-n nem is akadt utolsó dal, mindegyik annak indult, és mindig újabb követte. Szálltak a sörkekszek, hangját hallatta mindenki, aki tehette: a „Csókkirály" vagy az „Azok a szép napok" dallamára. Mindenki számára új, egy meglepően, merőben úttörőnek számító szakest zárult le ezen a táncparketten, szomorkodni pedig nem is volt idő, hiszen a megszokott TK-s éjszaka várta és vitte szárnyain a boldog ifjúságot, persze sokan már aludni indultak. Fognak is majd álmodni róla, néhány év múlva. Micsoda est volt! Köszönet érte.

Fallmann Vilmos
NYME-AK

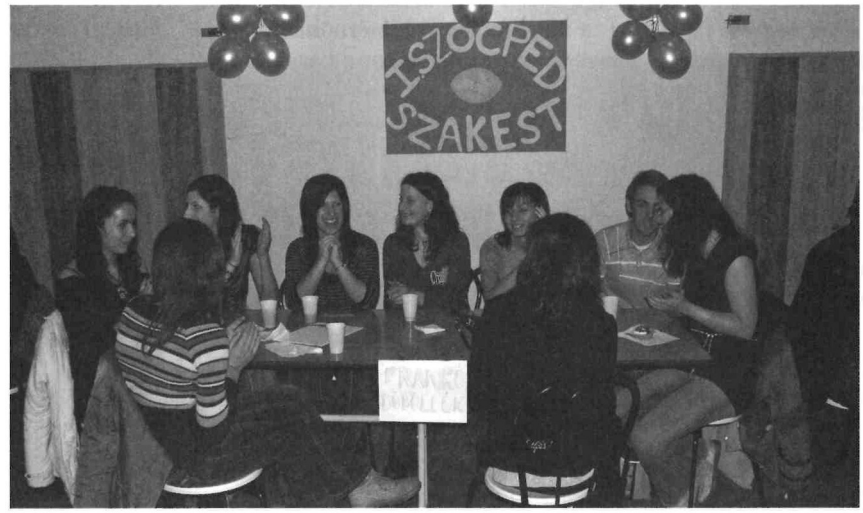

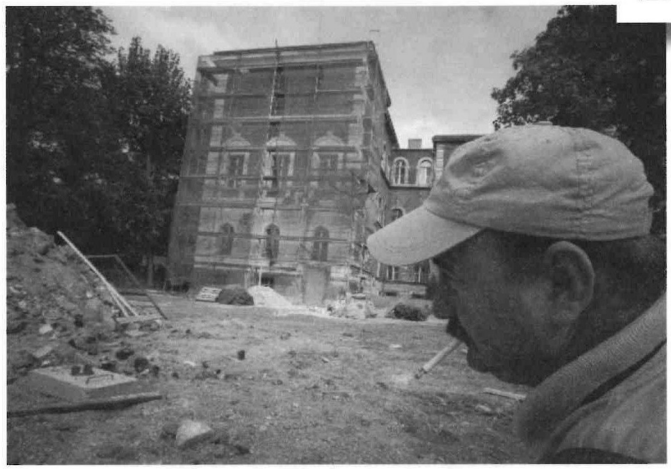

ÉLETKÉPEK AZ AMI ÉPÜLETÉNEK FELÚJÍTÁSÁRÓL

Fotó: Dénes Nóra

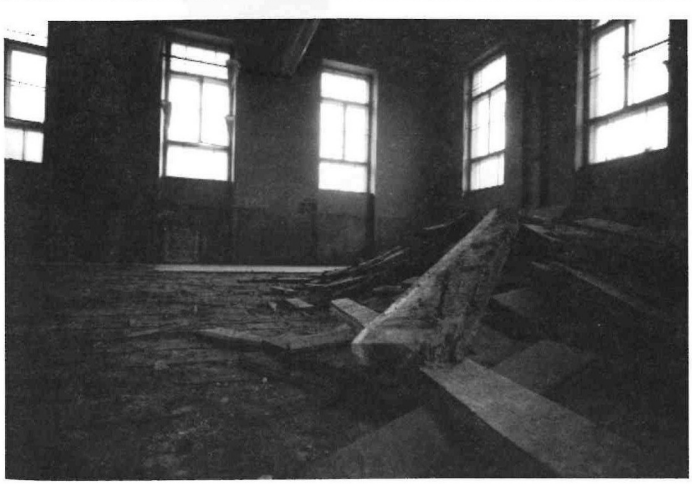

MARKÓ ENDRE
NYUGDÍJAS FŐISKOLAI DOCENSTŐL BÚCSÚZUNK

Részletek a győri köztemetőben 2007. szeptember 17-én elhangzott búcsúbeszédből.

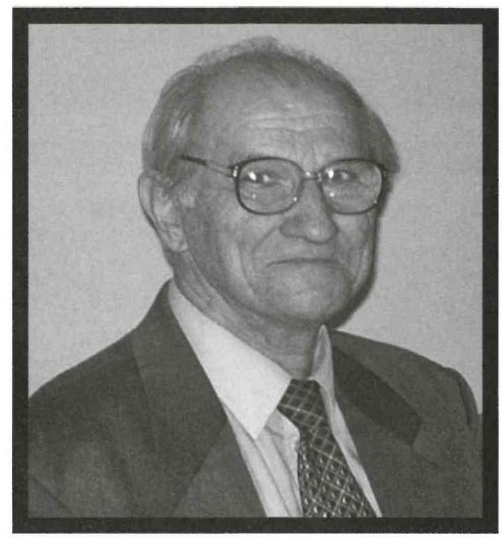

Tisztelt Tanár Úr! Kedves Bandi!

Elvesztettünk Téged a győri tanítóképzés szerelmesét, aki az életét e mesterségnek szentelte, aki mindent tudott a képző közeli és távoli történetéről, történéséről. Délelőtt, a tanévnyitó ünnepségen a ma tanuló ifjúsága, az oktatói kar, a vendégek sokasága Rád gondolt, előtted tisztelgett.

A szeretet megnyilvánulása, az ember tisztelete a Ti családotokban örökség, hisz a tanító nagyszülők, a közért dolgozó szülők mindezt példamutatóan tették, és ezt láttad és érezted az öt testvéreddel azokban a nehéz időben. A győri tanítóképző, majd az azt követően az Eötvös Loránd Tudományegyetem pedagógia szakának elvégzése után örömmel kezdted hivatásodat a jánosházapusztai, a csornai, a mecséri iskolákban, hogy nevelj és taníts, és az összevont, majd később az osztott iskola elméleti problémáival foglalkozzál. 1961 az az év, amikor általad gazdagodott a győri tanítóképző, amikor visszatértél a tanulmányaid színhelyére, ahol a szaktudás, és az önmagad számára felállított kutatói igény érvényesülhetett, megvalósulhatott. 1961-től 1993-ig 32 éven át a tanítványok a legszerencsésebbek, akiket oktattál, akiknek sorsával foglalkoztál. A segítő tevékenységed, az oktatói sikerességed, a kutatói eredményességed, soha nem csak a jelenre, hanem a jövőre is irányult. Mert minden mozzanatodban ott volt a gondolkodó, a következő lépéseket is megfontoló, mindig a véleményedet jobbítóan és tapintatosan megfogalmazó ember. Kilenc éven át főigazgató-helyettes voltál, kezed nyomát ma is őrzik a tanítók gyakorlati képzését megvalósító módszertanok, a nagy pedagógusok tablói, amelyeket Szólás Rezső, Cziráky Lajos, Hegedűs András tanár urakkal alkottál, valamint hozzád kötődik, az intézményben 1996-ban megvalósuló iskolatörténeti kiállítás. A tudományos tevékenységed széles skáláját jelzik Az EMBERNEVELÉS c. tudományos kiadványok, a jubileumi évkönyvek. Örömmel dolgoztál a HOGYAN?, HOGYAN TOVÁBB? megyei pedagógiai folyóirat szerkesztőségében, az 1000 éves magyar iskola kiadványainak létrehozásában. A Teremtő és az ember által létrehozott érték megvédése ápolása továbbvitele minden tevékenységedet áthatotta. Példaként szolgáljon, hogy a zord időkben megtetted, mert az ész és a szív számodra diktálta, hogy az indexen levő művek (Hóman, Finánczy, Kornis...) nem kerülhettek a könyvtár állományából a zúzdába.

Sokat tettél az éltető iskoláért, hozzájárultál Győr, mint iskolaváros értékeinek feltárásához a pedagógia társaság értékteremtő tevékenységéhez. Most amikor áttekintjük az alkotásaid sokaságát jogosan merült fel az, hogy mindezt kellő mértékkel megköszöntük-e Neked.

Kedves Bandi! Te Máraival mondhatod megnyugtatóan számunkra

„Megéltem a legtöbbet és a legnagyszerűbbet, az emberi sorsot.

Más és jobb nem is történhetett velem."

A szó nemes értelmében megélted az emberi sorsot, úgy ahogy érdemes, sok-sok szeretettel, amit kaptál, sok-sok szeretettel, amit adtál. Boldoggá tett minden, ami Neked és másnak is jó és szép, és amikor oly történt Veled, amely boldogtalanság útjára vitt, a TE szíved és lelked legyőzte azt.

Kedves Tanár Úr! Mi mindnyájan azt érezzük, hogy korán, 75 évesen elmentél, de azt tudjuk, hogy teljes életet éltél. Gyermekeid olyan példamutatást kaptak, amely örök számukra. A tanítványaid pedig ezer számra a jóságod, a szereteted, a szakmaiságod egy morzsáját viszik tovább. Mi, oktatótársaid utánozhatatlan, felejthetetlen közvetlenségeddel, mint a szakmaiság jobbító hatásának megvalósítóját őrizünk emlékezetünkben.

Köszönjük, hogy az Isten Téged nekünk is adott!
ISTEN ÁLDJON! ISTEN VELED!

Dr. Cseh Sándor
dékán

A diploma érték - Érdemes befektetni!

Miért kell most olyasmiért fizetni, ami eddig ingyen volt?

A felsőoktatás eddig sem volt ingyen. Növekvő költségeit befizetett adóiból 10 millió magyar állampolgár fizeti meg. 1991-ben a felsőoktatási hallgatók létszáma alig volt több 108 ezernél, most pedig 420 ezren vannak. A felsőoktatásra a közpénzekből 2008-ban már évi 418 milliárd forintot fordítunk. Igaz, a közel 420 ezer diák majdnem fele már ma is fizet költségtérítést, ám a többiek tanulmányait teljes egészében valamennyi magyar adófizető állja. Minden, államilag finanszírozott oktatatásban részesülő hallgató átlagosan 1 millió forintjába kerül az adófizetőknek évente – tanulmányi eredménytől, függetlenül.

„Adófizetőként egy műegyetemi tanulóra –ez egyetemenként változik – évente 1 millió 200 ezret költünk. Nálunk az 5 éves képzést átlagosan 6 és fél év alatt teljesítik a hallgatók, ám van 8-9 éve ide járó diák is. Sokan meg azért járnak ide, mert családi hagyomány, apu is mérnök, hát legyen a gyerekből is az... Nem hiszem, hogy az adófizetőknek 8-9 évig kell támogatniuk valakit évi 1,2 millióval, aki nem tanul, és nem akar a saját és a társadalom számára értéket teremteni...A képzési hozzájárulás azt jelenti, hogy a hallgató részben hozzájárul a tanítás költségeihez. Egy műegyetemi tanulóra 1 millió 200 ezret költünk. A képzési hozzájárulás 105 ezer forint, tehát még a 10%-át sem éri el a ráfordításnak."

Molnár Károly, a Magyar Rektori Konferencia elnöke, a Budapesti Műszaki Egyetem rektora

Kié lesz a tandíjként befizetett pénz?

A pénzt nem teszi zsebre az állam: a teljes összeg az intézményeknél marad. A pénznek legalább 30%-át, de legfeljebb 50%-át vissza kell fizetni a hallgatóknak ösztöndíjként, a fennmaradó részt pedig intézményfejlesztésre fordíthatják.

„2008-ban lényegesen kevesebb, de ha a teljes éveket nézzük, a tandíj egy–másfél milliárdos bevételt fog jelenteni a Corvinus Egyetemnek, aminek a felét, azaz minimum félmilliárd forintot megkaphatnak a diákok ösztöndíjként. A másik 50%-ot külföldi, neves professzorok megszerzésére, idegen nyelvű szakok és azok tananyagainak kifejlesztésére szeretnénk felhasználni. A nemzetközi minősítésekben lényeges mutató a külföldi professzorok és diákok aránya. Ha ez a mutató jó, akkor az növeli a diploma értékét."

Mészáros Tamás, a Budapesti Corvinus Egyetem rektora

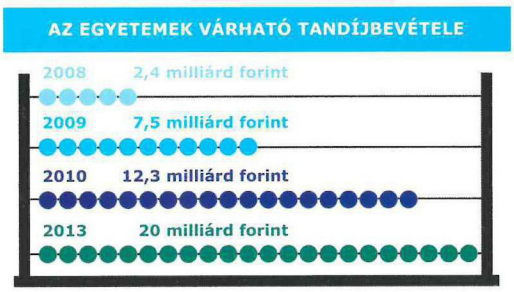

Miért motiválná a diákokat az, hogy fizetniük kell?

A képzési hozzájárulás bevezetése után a hallgatók legjobban tanuló 15%-a mentesül a fizetési kötelezettség alól, és az emelkedő ösztöndíjaknak köszönhetően is jobban jár. Ráadásul a költségtérítéses képzésben részt vevő legjobb tanulók előtt megnyílik az út az államilag finanszírozott képzés felé, míg a legrosszabbul teljesítő tanulók elveszítik a jogosultságukat az állami finanszírozásra, mert igazságtalan, hogy valakinek egy pillanatban – a felvételinél – dőljön el 3–5 évre a sorsa, a tényleges teljesítményétől függetlenül.

„A Budapesti Műszaki Főiskolán például gazdasági management szakon államilag finanszírozott képzésre 124 ponttal lehetett bekerülni, 123-mal pedig költségtérítésesre. Átjárás szinte nem volt, aki egyszer elcsípett államilag finanszírozott helyet, akkor évekig teljesítmény nélkül bent üldögélhetett, minimális erőfeszítéssel. Ha van tandíj, akkor itt a lehetőség, hogy a hallgatók komolyan vegyék a felsőoktatást, mert az ingyenességért teljesíteni kell majd, és ez a cél, a teljesítmény."

Rudas Imre, a Magyar Rektori Konferencia társelnöke, a Budapesti Műszaki Főiskola rektora

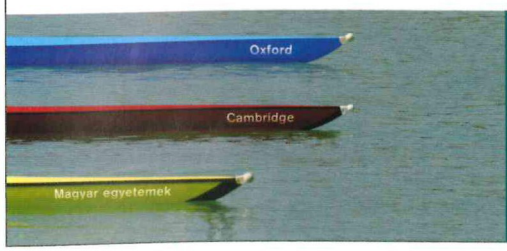

Mit teszünk a felsőoktatás felzárkóztatásáért?

Azon dolgozunk, hogy a magyar diploma többet érjen. Részletek:

www.tegyunkerte.hu

Készült a Magyar Köztársaság Kormánya megbízásából

ÚjMAGYARORSZÁG
Tegyünk érte!

Van egy jó sztorid? Meséld el SMS-ben!

Küldj **végtelen számú SMS-t** hálózaton belül havonta **1 200 forintért!** A Végtelen SMS akció minden egyéni VitaMAX előfizető részére elérhető 2008. március 31-ig.

Ez a Te pillanatod

vodafone

A „Végtelen SMS" akció 2008. január 15-től 2008. március 31-ig elérhető. Az akció időtartama alatt minden már meglévő és új egyéni VitaMAX előfizető 1 200 Ft havi díj ellenében korlátlan számú, nem emelt díjas SMS-t küldhet belföldről a Vodafone hálózatába.
Ezen időszak alatt a hálózaton kívüli SMS-ek díja 27 Ft. További részletek és feltételek az Akciórészletezőben, 1270, www.vodafone.hu